

Številka vseh letnik je
v Mariportu s poštnino vred ali
za čas za celo leto 52 din.,
za leto 16 din., četrt leta
8 din. Izven Jugoslavije
je Naročna se pošta
spravništvo "Slovenski Gospodar" v
Koroška cesta 5.
se dopošča do od
četrti. Naročna se pošta
duje v naprej.
Telefon interurban 8. 115.

Številka stane 100 min.

Poština plačana v gotovini.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

43. številka.

MARIBOR, dne 23. oktobra 1924.

58. letnik.

Največja kriza.

Kriza Davidovičeve vlade pomeni veliko krizo državnega zunanjega in notranjega življenja. Davidovičeva vlada je bila prva v šestih letih naše države, ki je imela večino od celega parlamenta ali narodne skupščine. Ovladah pred prvimi državnozborškimi volitvami ne govorimo in mislimo samo na vlade, ki so delovalo od začetka leta 1921, ko so stali izven skupščine kot močna skupina Radičevci prostovoljno, približno enako močni komunisti pa izgnani po zloglasnem zakonu o zaščiti države. Okroglo vzeto je bilo ves ta čas izven skupščine približno sto narodnih zastopnikov in Pašič je vladal sam ali pa s Pribičevičem z navidezno in lažljivo večino od v skupščini preostalih poslancev. Pašičeve vlade so bile pripravljeni tudi na to, da izrinejo še druge stranke iz parlamenta ter pred preostalimi vladajo z večino ali pa kot navadni diktatorji, ki so za pojim kulturne države nekaj nezaslišanega.

Prvo pravo parlamentarno vlado je povhalno omenil in upošteval ves kulturni svet in v mednarodnem položaju je naša država z njo veliko pridobila. Pašičevci, ki po vzoru svojega voditelja ne priznavajo nobene oblasti, katere nimajo sami v svojih rokah, so proti Davidovičevi vladni sporazuma, poštenja in prave narodne večine uprizarjali od prvega početka vse močce, v kulturnem svetu pa nemogoče in nezaslišne spletke in zarote. O teh smo že ponovno poročali in danes hočemo samo beležiti, da je Davidovičeva vlada podala ostavko ali demisijo ter je s tem država in narod za precej časa oddaljena od poštenje in nujne preureditve, katero je odstopivša vlada imela v svojem načrtu ter jo je začela tudi vestno in temeljito izvajati.

Nameravane preureditve so na eni strani življenjskega pomena za državo in državljanje, na drugi strani pa neobhodno potrebne za mednarodni položaj naše države in za njeno članstvo kulturnega sveta. Vlada, za katero je bilo prvič po dolgih letih narodno predstavništvo v skupščini ali v parlamentu v pravi večini, je hotela pred vsem parlamentarna načela postaviti kot prvi v vsemredajni činitelj v državi. Ustava sama določa, da je narod prvi, kralj pa drugi državni činitelj in k temu je hotela Davidovičeva vlada še pridejati in temeljito uvesti, da proti parlamentu in narodu ter proti vladni, ki iz njega iznaja, nima za bodoče nobene moči kaka generalska ali drugovrstna nepoklicana oblastniška družba.

Kot druga važna točka vladnega programa je bila vzpostavitev reda in zakonitosti in poštenja v državi ter odprava korupcije, ki se je na silno škodo države in državljanov strahovito razpasla. V svrhu reda, zakonitosti in poštenja je vladna poštenjakov in pravih narod-

nih mož začela uvajati nov duh v državno upravo. Pašič in Pribičevič sta državne upravnike ali uradnike nameščala ne po državnih, ampak po strankarskih interesih, nova vlada je pa hotela uvesti v upravno službo zopet duh in zavest nepristranosti in stroge zakonitosti, kar je prvi pogoj dobrega poslovanja v vsaki kulturni državi. Pri pobijanju korupcije je vlad začela ne spodaj po zloglasni primeri: tatič obešajo, tatove pa izpuščajo, ampak zgoraj pri stebrih prejšnjih režimov, ki so glavni krivci ne samo splošno pri tativni in goljufiji, ampak pri razširjanju korupcije in nepoštenosti v državi. Razumljivo je, da nižji prav kmalu odvržejo poštenje, če enkrat vidijo, da na visokih mestih poštenje nima nobene cene ter da visoki ljudje kradejo in goljufajo.

Srah pred temeljitem pobijanjem korupcije je bila prva gonilna sila Pašičeve stranke v boju proti vladni in sporazumu. Pašičevci so hoteli na vsak način v vladu in sicer na tako mesto, da svoje glavarje lahko rešijo pred zasluženo kaznijo radi goljufije in tativne. Kralj je Davidovičevi vladni večkrat izrazil svoje zaupanje, tega tudi ni preklical, ker se to sploh ne da, pač pa je zadnji čas izražal željo, naj se vladna še razširi. Zakaj se vladna po vseh pripravah ni razširila s hrvatsko seljaško stranko, še ni prav pojasnjeno in se lahko reče samo to, da so Pašičevci na dvoru najčrnejše slikali hrvatsko stranko, ki ima po svojem programu republikansko naziranje. Da se dvor pri vseh teh strašilih in grožnjah ni ozrl na druge monarhije, ki imajo tudi republikance v vladni, je seveda posebno poglavje. Za razširjenje vladne so po izključitvi Radičevcev prišli v poštev radikali. — Napram tej stranki je vladna najčrnejše pojasnila svoje stališče. Vlada je za sporazum, zakonitost in poštenje in kdor hoče z njo ali pa v njo, mora biti čisto naravno tudi za to. Radikalna stranka v dolgih letih ni pokazala nobenega smisla za sporazum in poštenost, ampak ravno nasprotno in ta preteklost je bila za člane vladne in za javnost merodajna za odnoša napram radikalom. Splošno se je povdarijalo, naj radikalna stranka izmeče iz svoje srede obtožene goljufe, naj se preuredi in potem stopi v vladni ali pa naj iz nje enako notranjemu ministru Petroviču vstopi v vladno posamezniki, ki nimajo na vesti grehov in prestopkov proti sporazumu in proti poštenju. Ti pogoji za sodelovanje z radikali so upravičeni in jasni. Da se radikali kot stranka ali pa kot posamezniki niso po njih ravnali, je očviden znak slabih namenov.

Ko je pretečeni teden Davidovičeva vlada podala svojo ostavko, je nastalo za vse, ki so zahtevali tudi radikale v vladni veliko vprašanje: Kaj sedaj? — Davidovičeva vlada so tvorile stranke, odnosno jo podpirale, ki imajo za seboj pravo večino Slovencev in Hrvatov, ve-

čino Bosne in končno še velik del srbskega ljudstva. — Radikali s Pribičevci tvorijo komaj tretjino parlamenta in če niso sposobni ali pa voljni slediti programu in delu sporazuma in poštenja, potem so pač lahko samo za večne čase ali pa do spreobrnitve v opoziciji in nikakor ne na vladni. Namen, na vladni reševati svoje tovariše goljufije, je pa še prav posebno nizkoten in zato se sploh ne more smatrati za pravilno, da se je hotelo radikale kot stranki in ne kot neomadeževane posameznike spraviti v vladni.

Radikali hočejo po vsej sili dobiti volilno vladni. Ta cilj zasledujejo po raznih ovinkih in z vsemi sredstvi. Najprej so po Pašiču izjavili, da se strinjajo s programom sporazuma, da bi na tej podlagi radi sodelovali v vladni, ki pa naj poprej odstopi, da se potem na novo se stavi z radikali in tudi z Radičevci. Radikalske zahteve po odstopu vladne je podprl tudi kralj in ko je Davidovič res podal ostavko, so pa radikali prišli s čisto novimi zahtevami. Začela so se dolgotrajna pogajanja na dvoru in radikali, ki so porinili Ljubo Jovanoviča v ospredje, so v prvi vrsti nastopili proti sodelovanju s HRSS ter so stavili še druge zahteve in pogoje, katerih sprejem bi bil za vladne stranke in za parlamentarno večino pravno ponikanje.

Vladne stranke HRSS ne pustijo na cedilu iz dveh razlogov: V programu vladnega bloka je ena najpoglavitejših točk izvesti sporazum med Srbi, Hrvati in Slovenci. Brez Hrvatov je pa sporazum nemogoč in kdor hoče sporazum, mora s HRSS računati, dokler je ta za sporazum, brez ozira na to, ali mu je ta stranka všeč ali ne, ali odobrava njeni postopanje ali ne. Drugič pa stranke vladnega bloka niso politično kamarilske in sleparske stranke, ki dajo svojo zaveznisko besedo komu zato, da bi jo prelomili, ako jo zaveznik drži. Tako balkanske manire so pokazali pač Pašičevci, ko so sklepal Markov protokol, zapadnoevropsko orientirane stranke pa so iz drugega lesa.

Ker je bila vladna zveza z radikali nemogoča, bi moral po načelih parlamenta dobiti vladno zopet Davidovič, a kakor je ta vladna padla v nasprotju s parlamentarnimi načeli, tako je tudi tik pred sestankom skupščine na redno zasedanje (v pondeljek, dne 20. t. m.) dobil brez ozira na parlamentarni položaj mandat za se stavo vladne radikalni Ljuba Jovanovič.

Parlamentarne vladne Ljuba Jovanovič ne more se staviti in tako nastane vprašanje: ali se bo kriza rešila v prid države, ali pa v prid onih srbskih politikov, ki ne marajo sporazuma ter hočejo nasilno in neparlamentarno vladati in nasilno tudi izvesti volitve.

Spominjajte se Dijaške večerje!

»Prav za gotovo! In mislim tudi njeg da morava zahvaliti! — Poglejte, gospod profesor, morebiti pa da sedi poleg vas na desnicil!«

»Kako pravite? Bežite bežite, gospod Filander!« je govoril gospod profesor ter se previdno in boječe pomaknil bliže k prijatelju.

Prav tedaj pa se je zazdeleno Trzanu, da je Numa že zadostil dolgo postopal pod drevesom.

Dvignil je torej mlado glavo proti nočnemu nebu in na prestrašena useša spoštovanih starcev je iz neposredne bližine zadonel grozeči, izzivalni bojni krik Kršakovega rodu.

Trepetača od groze sta videla, kako se je kralj živali hipoma ustavil sredi svojega nemirnega potovanja, pomignil z ušesi, zamahnil z repom in v brzih skokih izginil v temni senci džungle.

»Celo lev se boji! — je šepnil gospod Filander.

»Jako značilno! — Zelo značilno! — Hm hm!« je mrmral profesor Porter ter se krčevito oklenil tovarša, da ne bi izgubil ravnotežja, ki ga je nenadni strah spravil v hudo nevarnost.

Pa na vso nesrečo za oba je prav v istem trenutku iz enakega vzroka gospod Filander visel z gornjim telesom nad zevajočo črno praznino in profesorjeva kretinja je zadostovala, da je častitljivi stari gospod docela omahnil.

Obupno je zakrilil z rokami, se oprijel prijatelja, ga seve potegnil za seboj — in trenutek pozneje sta oba častivredna gospoda jako nespodobno kričeč strimoglavila z veje.

Dolgo sta ležala nepremična in tiha na tleh. Vsak se je bal, da bi mu najmanjša kretinja prezgodaj razdelila žalostno resnico o polomljenih rokah in nogah.

Končno se je gospod profesor Porter ojunačil, poskusil je in zgenil z desno nogo.

Džungla.

Roman iz afriških pragozdov.

Angleški spisal E. R. Burroughs. — Prevedel Paulus.

29

Kakor sem dejal, gospod Filander, je nadaljeval, ko si je nekoliko oddahlil, »kakor sem dejal, Rimljani!«

»Gospod profesor Porter, ga je zavrnil Filander ledeno hladno, »vsaka reč ima svoje meje! In tudi moja potrebljivost. — Dolžili ste me strahopetnosti! Namignili ste, da ste samo zaradi tega pribegali za menoj, ker ste hoteli nadaljevati svoje predavanje, ne pa da bi ušli levu.

Pazite, gospod profesor! Vsega sem zmožen! Moje potrebljivosti je konec! —«

»Bežite bežite, gospod Filander!« ga je miril profesor Porter. »Ne spozabite se!«

»Prav nič se še ne spozabljam! — Ampak verjemite mi, da ni vaših sivilih las in vaše visoke znanstvene slave! —«

Grozeč je umolknil.

Gospod profesor je nekaj časa molče čepel na veji in tema je zakrivala kruti smehljaj, ki se je nabiral v kothih njegovih suhih ustnic.

Nato pa je izpregovoril.

»Poglej, prijatelj!« mu je dejal bojevito, »če si želi da se spestiva — pa bodi! Le kar slevica suknje in stopiva dol na tla in omehčal ti bom glavo prav kakor pred šestdesetimi leti, — veš, tam zadaj za plotom strievega vrta, tistikrat, ko sva še oba platno prodajala!«

»Preklicano! — je hlastnil gospod Filander ves začuden. »Kako prijetno se čujejo take besede! Kadar govorite človeški in takole po domdače, gospod profesor, ter odložite za trenutek tisto svoje suhoporno znanstveno vedeževanje, takrat pravim vas veš zadovoljen poslušam. Toda zadnjih dvajset let sem ste, se zdi, čisto pozabili, da ste tudi človek! —«

Gospod profesor je stegnil svojo suho, staro, tresočo se roko skozi temo in jo položil prijatelju na ramo.

»Odpustite mi!« je dejal mehko. »Sam Bog mi je priča, kako sem se trudil tehle zadnjih dvajset let, da bi bil človek! — Zaradi Ine! — Pa tudi zaradi vaš, svojega starega, ljubega prijatelja! —«

Dvajset let! — je pravil zamišljeno po kratkem molku. »Dvajset let bo, odkar mi je Vsemogočni v svoji neskončni previdnosti vzel mojo družico, mojo Ino! —«

Druga suha, stará, tresoča se roka se je stegnila skozi temo ter se položila gospodu profesorju na ramo in bolje ni mogel izraziti Filander svojega sočutja.

Nekaj minut sta molčala, zatopljena v mladostne spomine.

Lev je nemiren in razdražen korakal pod drevesom gorindol, za debлом pa je stal skrit Trzan, nemi opazovalce čudnega prizora. Molčal je, nepremičen je bil kakor kip.

»Vi ste me potegnili na drevo!« je dejal gospod profesor končno. »In v zadnjem trenutku! Rešili ste mi življenje. Zahvaliti vas moram!«

»Oprostite, gospod profesor! Nisem vas jaz potegnil na vejo! V svoji razburjenosti sem vam čisto pozabil potrediti, da je tudi mene nekdo potegnil na drevo. Po vsem soditi, mora še nekdo drug razen nju biti tu gori v vejah skrit!«

»Bežite bežite!« je vzliliknil profesor Porter vznemirjen. »Mislite —? Prav za gotovo mislite, da bi —?«

Poročila iz raznih trgov.

Iz žitnega trga.

Na žitnem trgu je veliko povpraševanje po naši pšenici in koruzi. Po pšenici najbolj povprašujejo domači mlini, izvoz pšenice pa se je v zadnjem času znatno skrčil. Izvaja se še samo ona pšenica, ki je bila poprej prodana v večjih količinah. Povpraševanje je po beli moki, za črno moko se žitni trgovci v zadnjem času niti ne zmenijo ne. Od strani izvozničarjev je veliko povpraševanje po posušeni koruzi, ki je zadnja dva dni v ceni tudi poskočila. Naše žitno blago se izvaja največ v Avstrijo in na Čehoslovaško. Promet je največji glede koruze, glede pšenice in bele moke je srednji, promet z ovsom in ječmenom je pa zelo slab. Posamezne žitne cene so bile zadnji teden sledče: Pšenica iz Bačke 362.5 do 367.5, sremska 370 do 375 din. Ječmen za pivo 360 do 370 din., bački oves 255 do 265 din. Stara bačka koruza 275 din., sremska 275 do 280 din., nova posušena koruza 235 do 240 din. Beli bački fižol 440 do 445 din., sremski 450 do 455 din. Bela bačka moka 0/555 do 565 din., sremska in slavonska okrog 550 din.

Na žitnem trgu na Dunaju se je prodajala madžarska pšenica po 4600 aK (avstrijskih kron), avstrijska pšenica se je zibala v cenah med 4300 in 4350 aK. Navadne cene na dunajskem žitnem trgu so v splošnem sledče: pšenica domaća 4200—4300, madžarska 4550—4650, jugoslovanska 4450—4550, rž domaća 4300—4350, madžarska 4440—4450, ječmen domaći 5300—6100, slovački 5600—6200, češki in moravski 6200—6800, koruza 3450—3550, oves domaći in madžarski 3000—3700, rumunski 3525—3625.

Iz živinskega trga.

Kaj pravi mariborsko sejmsko poročilo? Na mariborski sejem dne 14. t. m. so prgnali: 13 konj, 3 biki, 144 volov, 395 krav in 8 telet. Skupaj je bilo prgnanih 563 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledče: debeli voli 1 kg žive teže od 12.75 do 13 din., poldebeli voli 12 do 12.50 din., plemenski voli 11.50 do 12 din., biki za klanje 9.25 do 13 din., klavne krave debele 10.50 do 12 din., plemenske krave 8.50 do 11 din., krave za klobasarse 5.25 do 8 din., molzne krave 10 do 12 din., breje krave 10 do 12 din., mlada živina 10.50 do 13 din. — Mesne cene v Mariboru: Volovsko meso I. vrste 1 kg 25 do 27 din., II. vrste 22 do 24 din., meso od bikov, krav in telice 20 do 21.50 din., teleće meso I. vrste 27 do 30 din., II. vrste 21 do 25 din., svinjsko meso sveže 22.50 do 35 dinarjev.

Iz dunajskega živinskega sejma, ki se je vršil dne 17. oktobra. Prgnali so 80 domačih komadov, 262 madžarskih, 157 jugoslovenskih, 87 rumunskih. Skupno 588 komadov. Od teh komadov je bilo 369 debelih, 219 pa bolj lahkih. Svinj so prgnali 2257 komadov. Od teh je bilo 2006 mesnatih, 251 komadov debelih. Debele svinje so se gibale v cenah med 25.000—28.000 aK, mesnate 19.000—26.500 aK 1 kg žive vase.

Tržni dan v Mariboru dne 18. oktobra 1924.

Letošnje leto je bilo v Mariboru dne 18. oktobra prvič, da je bil tržni dan v taki nenavadni obilici preskrbljen z vsakovrstnim blagom in tudi, da je bil izvanredno dobro obiskan. Iz dežele so pripeljali slaninarji 33 vozov svinjine, kmetje pa čez 150 vozov zelenjave, krompirja in

Na njegovo veliko začudenje se je noga pokorila njegovi volji prav kakor v davnih dnevih pretečenega življenja. Dvignil je levo nogo — in glej čudo, tudi leva noga je ubogala. Dvignil je obe hkrati, ju pomolil v zrak in stegnil po trati, zopet in zopet.

»Jako značilno —! Zelo značilno —! Hm hm —!« je mrmral.

»Hvala Bogu, gospod profesor!« je šepetal Filander vneto. »Torej niste mrtvi —!«

»Tih tih!« ga je svaril profesor Porter. »Ne vem še čisto zanesljivo!«

Z neskočno previdnostjo je dvignil desnico.

• O veselje —! Cela je bila —!

Poln navdušenja je dvignil še tudi levico. Ubočala je.

»Jako značilno —! Zelo značilno —!«

»Komu pa dajete znamenja?« je poprašal gospod Filander z rahlo razdraženim glasom.

Profesor Porter na taka otročja vprašanja seve ni imel odgovora. Molče je dvignil glavo od tal in molče jo je sukal na vse strani.

»Jako značilno —! Zelo značilno —! Vse je nepokvarjeno!«

Gospod Filander se še vedno ni genil. Si ni upal. Kako se naj človek gane, če ima zlomljene kosti —!

Njegovo desno oko je bilo pokopano v pesku, levo pa je vznemirjeno in prestrašeno opazovalo čudne vaje gospoda profesorja.

»Žalostno, zelo žalostno!« je mrmral polglasno. »Možgane si je pretresel! Zmešalo se mu je! Jako žalostno! Tako mlad človek!«

Gospod profesor Porter se je zavalil na trebuh in se spravil na roke in noge. Zatem je počasi in previdno sedel in otiral dele svojega suhega telesa, kos za kosom.

Pravo

Schicht-ovo milo z znamko „Jelen“
prihrani čas in denar. Zadostuje, ako s Schichtovim milom samo enkrat po perilu potegnete, tam kjer morate z navadnim milom trikrat.

to pot prodajala tudi po komadih, to je snop 2.50 din. Čene senu se bodo kmalu zopet zvišale.

Trgovina s hmeljem.

V Sloveniji se pritožujejo hmeljarji radi pomanjkanja posebnih vagonov za prevoz hmelja. To pomanjkanje vagonov povzroča veliko škode producentom in kupcem. Letošnjo hmeljsko žetev v Savinjski dolini cenijo na 22.000 centov (po 50 kg), to je pri povprečni ceni 4500 din. 1 cent — okroglo 50 milijonov dinarjev.

Iz jugoslovanskega lesnega trga.

Poročilo zagrebškega lesnega trga od din 12. t. m. se glasi takole: Porast dinarja se zelo čuti v lesni trgovini. Žida in stavi se po notranosti države le malenkostno. V industriji s pohištvo je v zadnjem času znaten zastoj. Naš lesni izvoz je zelo lepo oživel in to posebno v Italijo. Italijani so začeli v zadnjem času veliko zidati in tudi industrija s pohištvo je zelo napredovala glede proizvodnje. Italija izdeluje velike količine pohištva iz upognjenega lesa in radi tega uvaža zelo veliko bukovega okroglega lesa. Lažna in goljufiva tarifna politika obtežuje in zavira naš lesni izvoz. Samo Istra je uvozila leta 1923 iz Jugoslavije raznega blaga v skupni vrednosti 100 milijonov lir in od te svote odpade na les 83 milijonov lir. Pred vojno je znašal uvoz lesa v Italijo 2 milijona kubičnih metrov na leto in toliko rabi Italija lesa od drugod še tudi danes. Grška se zelo zanima za jugoslovanski les. Glede izvoza v Grčijo pride najbolj v poštev naš stavbeni les. Grčija se je obrnila na trgovinsko ministrstvo v Beograd, da bi to posredovalo pri predstaviteljih naše lesne veletrgovine, da se sklenejo večje lesne kupci in Jugoslavijo in Grčijo. Naše hrastovo blago se po največ izvaja na Francosko in Angleško. Trgovina z lesom za kurjavo se je v zadnjem času zelo pozivila v notranosti države in tudi z ozirom na inozemstvo.

**KARO-čevljji
MARIBOR, Koroška c. 19.**

OMEGA
To je ura za vse življenje!

»Ampak gospod profesor, tale mož morebiti bolje poznava nego midva! Zdi se da je tukajšnji domačin. Pojdive vsaj nekaj časa za njim!«

»Bežite bežite, gospod Filander! Mene je težko prepričati, veste, pa ko se primem dobro premišljenega mnenja, se ga trdno držim in nihče več mi ga ne iztrga! Na jug pojdem in do svojih ljudi pridem, — pa če bi moral krog cele Afrike potovati!«

Obrnil se je ter odločno stopil proti jugu.

Ko je Trzan opazil, da belokoča ne gresta za njim, se je vrnil in jima vnovič in odločno namignil, naj mu sledita.

Profesor Porter se ni zmenil zanj, Filander pa je obstal na mestu in ni vedel, kaj bi storil.

Tedaj pa je Trzanu pošla potpriznjivost.

Pograbil je gospoda Filandra za ramo in preden je častivredni mož vedel, ali gre za njegovo življenje ali samo za par krilih sunkov pod rebra, že je imel Trzanovo zanko trdno zadrgnjeno krog vratu.

Kriknil je in gospod profesor se je obrnil.

»Ej ej, gospod Filander! Se pač ne spodobi za vas, da se daste takole povezati!«

Pa komaj je znil, že je tudi njega prijet Trzan, mu oval vrv krog vratu in ga potegnil za seboj.

Obrnil se je na sever in nemem, smrtnem strahu sta stopala za njim, brezupna, preplašena ujetnika, nista vedela, kam ju pelje, kaka bo njuna usoda.

Ure in ure je trajala pot, dolga je bila, predolga za utrujena, zbegana starca.

Pa kako sta se razveselila, ko so stopili na nizek grič in zagledali pred seboj znano obrežje in ob njem kočo, komaj par korakov oddaljeno —

Trzan ju je odvezal, pokazal h koči in izginil v džungli.

(Dalje prihodnjic).

Politični ogled.

Država SHS.

Na redno zasedanje narodne skupščine so v pondeljek čakali poslanci od 10. ure dopoldne, ko bi se moralno začeti, pa do pol sedmih zvečer. Dolgo časa so bili vhodi v skupščinsko dvorano sploh zaprti, radikalov ni bilo bližu, sluge in žandarji so pa že vajeni, da radikali komandirajo. Dopoldne se je raznesla vest, da je sestavljena Pašić-Pribičevičeva volilna vlada in da bo skupščina razpuščena z razglasom na zaprtih vratih. Nekateri radikalci so prišli opazovati, kako deluje ta vest na poslance večine. Ko so videli, da so večinski poslanci tudi brez vlade odločno pripravljeni izvesti ustavna določila glede skupščine (volitev predsedništva) in da se ne bodo dali kar tako kakor šolarji poslati domov, je zapahal drug veter. Radikalci so na dvoru predlagali, naj ostane začasno Davidičeva vlada, a z njo vred tudi staro (radikalno) skupščinsko predsedništvo. S tem predlogom se je soglasil tudi kralj, parlamentarna večina je pa odgovorila, da ne odstopi od pravice do svojega skupščinskega predsedništva, pusti pa, kakor je že poprej obljubila, predsedniško mesto radikalju Ljubi Jovanoviču, dočim bo za vsa druga mesta postavila in seveda tudi izvolila svoje kandidate. V to svrhu se je tudi sestala takoj po 6. uri zvečer ne glede na vse zavlačevanja radikalov.

Po parlamentarnem običaju je bil začasni predsednik najstarejši poslanec g. Jelžabetič, član Radičeve stranke. Začasni predsednik, seljak v narodni noši, je dostojanstveno vodil volitve članov predsedništva. Ko je že klical poslance po imenu k volitvam, so prikorakali radikali in Pribičevci skupno v skupščino. Najprej se je mislilo, da bodo delali kake nemire, pa so bili tako osupli nad redom, ki ga je izvajala večina, da so čisto mirno oddajali svoje glasovnice in tudi soglasno izvoljeni predsednik Jovanovič je brez vsakega oporekanja zasedel svoje mesto. Drugi člani predsedništva so bili istotako mirno izvoljeni in sicer je dobil vsak okroglo 150 glasov od parlamentarne večine. Radikalci proti kandidatoma so s svojimi 90 glasovi propadli. Za podpredsednika sta izvoljena dr. Hohne (Jugoslovanski klub) in dr. Maček (HRSS), v tajništvu so pa od Jugoslovanskega, Radičevega, demokratskega in muslimanskega kluba po eden poslanec.

Celo zavlačevanje zakonito določenega skupščinskega sestanka in vse druge nastope proti načelom parlamenta so opazovali zastopniki in novinarji tujih držav ter se je dobro videlo, da se zelo čudijo, kako more PP politična družba tako teptati vse, kar je drugod glavna podloga državnega življenja. Opazilo se je, da so se samo italijanski politiki nekoliko ogrevali za Pašičeve politike. Že vedo, zakaj! — Parlamentarna večina je dobro premišljeno polegala tako veliko važnost na to, da obdrži skupščinsko predsedstvo v svojih rokah. Če bi se na kakoršenkoli način se stavila kakšna vlada, ki ne odgovarja dovolj njenemu programu sporazuma in poštenja, ima v obrambo tega še vedno v rokah parlament, ki ne misli odnehati ter izgubiti zaupanje naroda, ki ga je izvolil.

V torem, ko skupščina ni zborovala, so radikalci burno razpravljali med seboj. Ponudba parlamentarne večine, da imajo vedno dostop do vlade, če izločijo iz svojih vrst nepoštenjake in nasilneže, močno deluje v radikalni stranki. Vsi njeni člani vidijo, da se parlamentarna večina ne da razbiti in da ne bo odnehalo od svoje zahteve po poštenju in sporazumu. Vpričo te močno strnjene bojne vrste proti korupciji in nasilju pa neomadeževani člani radikalnega kluba s skrbjo motrijo položaj ter se vedno bolj zavedajo, da vodstvo stranke ni v dobrih rokah.

Nemčija pred volitvami.

Nemški državni zbor je razpuščen, ker je nastal tak politični položaj, da se vlada ne da spopolnit v skladu s temelji notranje in zunanje politike nemške države. Nacionalisti so namreč hoteli v vlado, ki je pred državnim zborom od njih odvisna, državni kancler je pa izjavil, da je predpogoj za vstop v vlado brezpogojno priznanje weimarske republikanske ustawe, na zunaj pa priznanje sklepov londonske konference in izvedba vseh zakonov, ki so s temi sklepi v zvezi. Nacionalisti na te pogoje niso hoteli pristati in zato je bil državni zbor razpuščen, nove volitve bodo pa v prvi polovici decembra.

Zeppelin.

Velika zračna ladja Zeppelin »Z. R. III.«, imenovana po iznajditelju nemškemu grofu Zeppelin, je napravila zmagoval polet iz Nemčije iz Friedrichshafena preko oceana v Ameriko kot poskus za bodoča zračno-prometno zvezzo med deli sveta. V vojni uporabi ogromni zrakoplov Nemčiji ni pripomogel do zmage, v miroljubni službi se je pa sijajno obnesel. Ogromno daljavo je preplul v 82 urah, od katerih je rabil preko morja okrog 70 ur. »Z. R. III.« je z letaki pozdravil mesto Newjork, meneč, da je njegov poskusni polet začetek srečne in napredne dobe zbljanja in sodelovanja narodov. Ko se je spustil na tla in usidral, je bil njegov komandant dr. Eckner s tovariši laskavo pozdravljen od predsednika Zedinjenih držav, ki je tudi povdarjal misel prej omenjenih letakov ter je zelo poahljal označil kot dobro sotrudnico za doseg tega cilja veliko sposobnost in delavnost nemške industrije. Po zadnjih poročilih so bili kapetan dr. Eckner in njegovi tovariši sprejeti za častne ameriške državljane. — Kakor veliko je ameriško navdušenje nad »Z. R. III.«, tako strastni so pa francoski časopisni glasovi proti temu uspehu. Sklicujejo se na mirovna določila, po katerih ne bi smela Nemčija graditi tako velikih zrakoplovov, češ, da je to vse skupaj prikrito vojno pripravljanje. Zahteva se zrušenje vseh tovarn v Friedrichshafenu, kjer se izdelujejo zrakoplovi, pa to ne bo uspelo, ker so Amerikanci delničarji teh tovarn.

Ameriški veliki zrakoplov »Shenandoah« (nebesna zvezda) je poleg sedanjega »Z. R. III.« najbolj znana zračna ladja sveta. Lani enkrat se je odtrgal iz lope, kjer je bil pritrjen, in ga je zagnal vihar daleč na jug. Pri tem nepristovljarem poletu je obšel zrakoplov vse Zedinjene države, šele visoko gori v severozahodu so ga mogli ustaniti. Ponesrečil bi se bil, če bi ne bil nemški podkapitan Heinrich res mož na pravem mestu, ki je znal tudi v najbolj kritičnih trenutkih ohraniti si duševno ravnovesje. Zadnje dni je bil zračni velikan spet v veliki nevarnosti, pa še nihče ni vedel za to. Plaval je od atlantske obale Zedinjenih držav do pacifiške. Šel je čez visoke gore, v najgostejsi megli. Kakor je turistu megla največji sovražnik, tako tudi aeroplano in zrakoplovu. To beremo tudi sedaj o »Z. R. III.« Niso dobro vedeli, nad katero goro se nahajajo, vedeli so pa, kako visoko so. In ko je kapitan »Shenandoah« pozneje si zaridal pot, je videl, da so leteli komaj tri metre nad vrhom neke gore. Samo od treh metrov je bilo odvisno življenje posadke in usoda ladje. Za zrakoplove imajo Amerikanci poseben plin — Helij. Helij je izključni proizvod Zedinjenih držav in je napolnjen z njim n. pr. zrakoplov »Shenandoah«. Imajo ga pa tako malo, da bo »Z. R. III.« moral v Lakehurstu čakati 13 dni, preden ga bodo mogli s helijem napolniti. Helij je negorljiv. Amerikanci pravijo, da bodo šli drugo leto z zrakoplovom nad severni tečaj. »Shenandoah« je bila že letos za to določena, sedaj bo dobila pa še brata.

Italijanski protifašistovski blok.

V Italiji se vedno bolj učvrščuje blok vseh opozicijskih strank proti fašizmu in proti fašistovski vladi. K temu so pripomogli v mnogem oziroma ostri nastopi raznih društvenih zvez proti fašizmu, kakor novinarjev in končno še vojnih udeležencev, ki so ostro odklonili povabilo fašistovskega vodstva k obletnici fašistovske vlade.

Razorozitev Danske.

Starokopitni danski liberalci so organizirali veliko gojno vseh svojih listov in agitatorjev proti razorozitvi, ki jo ima vlada na programu. Prava narodna danska vlada se te gonje ne boji ter zatrjuje, da bo popolna razorozitev brez zadržkov uspela, ker jo hoče narod iz miroljubnosti in pa radi olajšave davkov.

Medparlamentarna trgovinska zveza.

V Parizu je te dni začela zborovati medparlamentarna trgovinska unija. Zborovanja se udeležujejo zastopniki iz 34 držav.

Konferanca zavezniških finančnih ministrov.

Na londonski konferenci je bilo sklenjeno posvetovanje finančnih ministrov zavezniških držav Anglije, Francije, Belgije in Italije. Finančni strokovnjaki iz vseh teh držav se sestanejo prihodnji teden v Parizu, da pripravijo gradivo za konferenco, ki se vrši mesec dni pozneje.

Angleško-turški spor.

Neki nepristranski diplomat, ki se je vrnil iz Carigrada, je izjavil, da se turško-angleški spori postrujejo, ker se po angleških listih širijo glasovi o trajni angleški zasedbi Mezopotamije. V Turški so nastali radi tega nemiri in od vlade se zahtevajo odločni koraki proti takim angleškim namenom.

PROSVETNA ZVEZA V MARIBORU.

Važno za vse včlanjena društva.

Občni zbor Prosvetne zveze v Mariboru se vrši nepravilno v četrtek, dne 30. oktobra t. l. ob pol 10. uri dopoldne v Mariboru v dvorani Zadružne gospodarske banke (pri cerkvi Matere Milosti oo. frančiškanov) z že javljenim dnevnim redom. (S tem se preklicuje prvotno določeni prostor za občni zbor v sobi Koroška cesta 1.) Vsem udeležencem občnega zebra je dovolilo ministrstvo za promet z odlokom št. 21.214-24 od 4. X. t. l. v času od 27. X. do vključno 3. XI. t. l. na železnicah polovično vozno ceno. Vsak udeleženec kupi na domači vstopni postaji cel vozni listek do Maribora; listek mora biti žigosan s postajnim žigom, v Mariboru ga ne sme nihče oddati, ker velja skupno v potrdilom predsedstvu občnega zebra, ki ga bo dobil vsak na licu mesta, za brezplačno vožnjo domov. Sprič izposlovane ugodnosti pričakuje odbor Prosvetne zveze, da bo poslalo vsako včlanjeno društvo če že ne več vsaj enega delegata, ker je s tem omogočena udeležba tudi siromašnim in oddaljenejšim društvom. Treba je to pot premagati vse težave in ovire, ker naš občni zbor naj pomeni res prerod vsega ljudskoprosvetnega dela v smislu zahtev lanskoga V. katoliškega shoda v Ljubljani in letosnjih mladinskih dnevov v Mariboru. Naša društva morajo postati živa edinica narodnega življenja, iz njih mora zaveti med vse stanove in sloje prenovitveni duh verlike in kulturne usmeritve. Kako in s čim to dosežemo, ravno o tem se pogovorimo — poleg številnih drugih važnih reči — na občnem zboru. Zato je treba, da sodelujejo pri tem prav vsi, ki so v našem krougu, nihče ne sme stati brezbržen in žanikern ob strani. Vsako društvo se mora živo zavedati odgovornosti svojega dela in da ni ustanovljeno zgolj radi formalnosti ali lepše statistike.

Društveni odbori, ako še niste, storite vsaj zadnji čas svojo dolžnost. Določite delegate za zvezin občni zbor, izpolnite jim pooblastila. Delegatom naročite ustmeno ali pismeno svoje želje in zahteve, ki jih bodo zastopali na občnem zboru. Dajte jim s seboj tudi denarja, da nabavijo pri zvezni Poslovnik in poslovne knjige, kjer tega še nimate. S tem si prihranite draga poštinkino.

Pošljite pregledniške pole, ki jih nekatera društva zadržujejo kljub temu, da je občni zbor pred durmi. Težko morno umeti, da se taka nereditna društva ne zavedajo, koliko nepotrebne dela in izgube dragocenega časa nam s tem povzročijo. Zato prosimo ponovno: bodite redni, sledite točno našim navodilom!

Prireditve.

Sv. Martin pri Vurbergu. Tukajšnje Slov. kat. bralno društvo ima v nedeljo, dne 26. t. m. svoj redni občni zbor. Na tega so prav iskreno vabljeni možje in fantje ter žene in dekleta. Naše geslo naj bo: da se vsi pošteni župljani v bodočem letu organiziramo v našem bralnem društvu ter ga s tem dvignemo do čimvečjega razvoja. Zato prihodnjo nedeljo na veselo svidenje v društveni sobi!

Orlovske odsek pri Sv. Lenartu v Slov. gor. vprizori v nedeljo, dne 26. t. m., popoldne ob treh, v dvorani gostilne Arnuš igro »Ne pričaj po krivem« v petih dejanjih. V odmorih svira godba. Po igri vinska trgatev, šaljiva pošta, licitacije itd. Prijatelji orlovske mladine iskreno vabljeni! — Odbor.

Sv. Tomaž pri Ormožu. V nedeljo, dne 26. t. m., po večernicah se vrši slavnost 50letnice tukajšnjega rojaka, g. pisatelja in pesnika Ksaverja Meška, ki jo priredi tuk. mladinska organizacija v šolskih prostorih. Na vsporedu je petje, deklamacija, deklamatorična živa slika in razni govorji.

Polzela. Tatvine mi nikakor ne podpiramo s tem, ker je dobil g. sodnik nalog, da ne sme preveč kaznovati ljudi, ki se bodo pojavili v vinogradu na dan vinske trgateve, katero priredi Prostovoljna tovarniška požarna bramba na Polzeli pri g. Cizeju tik farne cerkve dne 26. oktobra t. l. s sledenim sporedom: bogato obložen vinograd, kolo sreče, šaljiva pošta, bitka s konfeti in licitacija. Ker je čisti dobiček namenjen novo ustanovljenemu društvu, vabi k prav obilni udeležbi — odbor.

Tedenške novice.

Dr. Leopold Gregorec †. Danes v sredo, dne 22. oktobra je umrl v Novicervi pri Vojniku vlč g. dr. Leopold Gregorec. Pogreb se vrši v soboto, dne 25. t. m. Naj v miru počiva!

Naši župani. Izvoljeni so: v Zakatu: Anton Setinc, v Št. Jurju ob južni žel. Josip Rataj, v Št. Lovrencu pod Pržinom Franc Horvat, v Št. Pavlu pri Preboldu Franc Kač, v Kokarih Franc Cajner, v Lučah Jakob Plaznik, v Križah Anton Moškon, v Loki pri Zidanem mostu Franc Koren, v Št. Krištu Josip Sluga, v Spodnjih Hočah A. Vernik, v Hermancih Bolfenk Puklavec, v Št. Miklavžu pri Ormožu Jože Tomažič, v Št. Roku ob Sotli Stefan Trig in v Šmarju okolica Jožef Štoklas.

Dinarski dan na korist neodrešenih bratov in sester. Obhajamo četrt obletnico nesrečnega koroskega plebisita in krivične rapalske pogodbe. 10. oktober in 12. november sta dneva, ki se jih spominjamo z bolestjo v srcu, kajti odtrgal sta brezobzirno od nas najboljši del našega naroda in ga vkljenila v težke verige suženjstva. Pod tujim jarmom ječe sedaj ti naši bratje in proseče obračajo svoje oči proti svobodni Jugoslaviji v pričakovanju, da jim pride od tam moralna in gmotna pomoč, da vztrajajo v boju, ki ga bijejo za ohranitev svoje zemlje in svojega jezika. Naša sveta dolžnost je, da jim priskočimo na pomoč v borbi za ohranitev materinskega jezika in jih tako utrdimo v zavaru do nas in v veri na končno ujedinjenje. V spomin četrte obletnice teh žalostnih dnevov priredi Jugoslovanska Matica širom cele Slovenije dne 9. novembra 1924 »dinarski dan« v prid neodrešenim bratom in sestram. Ta dinarski dan je zamišljen takole: V vseh mestih, trgih in večjih krajih naj podružnice Jugoslovanske Matice, ali kjer še ne obstajajo, v to svrhu sestavljeni odbori organizirajo »dinarski dan« na način cvetličnih dnevov. Prispevki naj se v steklenice ali pušice zbirajo po ulicah, trgovinah in podjetjih. Na deželi pa naj se pobiranje vrši po službi božji pred cerkvijo in od hiše do hiše. Sicer pa prepričamo podrobnejšo organizacijo inicijativi lokalnih faktorjev, ki naj zbirko uredijo, kakor najbolj prikladno in koristno. Nabrane sote naj se potem nakažejo podpisanimu odboru po poštni položnici. Naj ne manjka širom Slovenije nobene vasi, nobenega kraja, kjer ne bi zbirali ta dan za naše neodrešene brate in sestre. Vsi neumorno na delo za nje. Dobrodošel je vsak tudi najmanjši dar.

Mariborske novice. V torem ob 6. uni zvečer se je vršila na mariborskem magistratu volitev novega župana, podžupana in mestnih svetnikov. Kot pri volitvah je nastopal Narodni blok tudi pri volitvi župana enotno. Z glasovi Narodnega bloka je bil izvoljen za mariborskoga župana naš pristaš g. dr. Josip Leskobar. Novi podžupan je demokrat dr. Franjo Lipold. Novi občinski svetniki so pa slednji gg.: dr. Anton Jerovšek, ravnatelj Cirilove tiskarne in dr. Lojze Juvan (SLS), g. Roglič, narodni socialist, in demokrat-trgovec Šoštanč. V znak veselja, da je dobil obmejni Maribor slovenskega župana, je razobešena na magistratu slovenska zastava. — V Mariboru je bil v pondeljek slovensko pokopan odvetnik g. dr. Franjo Rosina. Rodom je bil iz Kranjske, kot samostojni advokat je nastopal prvič v Ljutomeru, od tamkaj se je preselil v Maribor, kjer je deloval do svoje smrti. Bil je star 61 let, trden Slovenec in skoz in skoz pošten rodoljub. — Danes v četrtek so sneli z mariborskega stolnega stolpa veliki zvon, ki je počil, ko je oznanjal smrt kralja Petra. Zvon bodo na novo prelili v zvonolivarni »Zvonoglas« v Mariboru. Stari zvon je bil leta 1710 učit v Celj in je imel izredno lep glas.

Trafikantom mariborske oblasti v vednost. Pravila Društva tobacnih trafikantov za mariborsko oblast s centralnim sedežem v Mariboru so odobrena. Ujedno se vabi vse p. n. trafikante mariborske oblasti, kakor tudi tobacne glavne založnike na ustanovni občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo, dne 2. novembra t. l., ob dveh popoldne v restavraciji »Kosovo« v Mariboru, Grajski trg, s sledenim</p

dnevnim redom: 1. poročilo pripravljalnega odbora, 2. volitev odbora v smislu pravil, 3. slučajnosti. Društvo ni politično in ne strankarsko. Namen društva je, združevati vse p. n. trafikante mariborske oblasti v svrhu povzdriga in pospešitve socialne in gospodarske koristi. Dolžnost je že v lastnem interesu vsakega trafikanta, da se udeleži ustanovnega občnega zbora in pristopi v svojo stanovsko društvo. — Pripravljalni odbor.

Solsko leto v I. letniku srednje kmetijske šole v Mariboru prične dne 3. novembra t. l., pa ne dne 15. t. m., kakor je to bilo svojčas razglašeno. Direkcija bi mogla sprejeti še nekoliko kvalificiranih učencev (ki so dovršili štiri razrede kake srednje šole ali popolno, to je štirirazredno meščansko šolo). Kdor želi vstopiti, naj predloži nemudoma prošnjo s potrebnimi dokumenti (glej zadevni razpis v »Kmetovalcu« štev. 17 do 15. sept. 1924).

Sola za poučevanje krojnega risanja v Mariboru. Dne 16. t. m. se je zaključil štirimesečni pouk za krojno risanje v Mariboru, ki ga je priredil urad za pospeševanje obrti v Ljubljani pod vodstvom strokovnega učitelja Alojzija Knafelja. Med tem časom sta bila dva tečaji: Eden za šivilje in drugi za krojače. Skupna udeležba je bila 20. Vstop k temu pouku so imeli le že praktično izučeni, to je: mojstri(ce), pomočniki(ce). Da udeleženci pri svojem drugem delu niso bili preveč ovirani, se je pouk vršil zvečer vsaki dan izven nedelje od 18. do 21. ure. Po naklonjenosti mestne občine, posredovanju g. J. Kosarja, načelnika krojaške zadruge in blagohotnosti ravnateljice gospe Zore Klavžar se je dal na razpolago prostor v dekliški meščanski šoli na Slomškovem trgu, kjer se je pouk celo čas lahko nemoteno vršil, za kar so posetniki tečaja tudi hvaležni. — Poučevalo se je risbe za vsake vrste kroje, za normalne in abnormalne rasti po najnovejši modi načančno po telesni meri, za moške, dame, otroke in tudi perilo. Uspeh tečajev je bil zelo zadovoljiv. Žel je g. učitelj s podajanjem predavanj, ki so posledica njegove temeljito pružene strokovne izobrazbe, velike simpatije, zato so mu za ves trud in njegovo neumorno pozrtvovanost udeleženci tečaja tudi zelo hvaležni. Zaključku je prisostoval g. Ivan Brozovič, komisar urada za pospeševanje obrti v Ljubljani, ki je posebno povdardjal pomen obrtnega šolstva. Tečaji se vrše v bodoče v Ljubljani.

Večerni tečaj za šivanje oblek v Mariboru. Da se nudi žensam kakor tudi uradnicam prilika, se ob večernih urah priučiti šivanja in prikrojevanja, priredi Mariborsko slovensko žensko društvo dvomesečni večerni šivalni tečaj. Pouk se bo vršil ob torkih in petkih od 5. do 7. ure (po dogovoru lahko tudi od 6. do 8. ure) zvečer, začasno v Cankarjevi šoli. Ukovina meščeno 40 D. Prijavlja se pri g. Zlati Brišnik in pri večernih tečajih. Začetek v petek, dne 24. t. m. ob 5. uri zvečer v Cankarjevi šoli, II. nadstropje.

V Narodnem domu v Mariboru je prevzel gostilnjo g. Andrej Oset, bivši gostilničar in lastnik Tolstovrske slatine pri Guštanju na Koroškem. Po nesreči leta 1919, ko so mu nemške tolpe kot predsedniku Narodnega sveta za Mežiško dolino (ki je danes cela pod Jugoslavijo) uničile podjetje v Tolstem vrhu (blizu stoji Malgajev spomenik), se je preselil v Slovenjgradec, kjer je vodil znani hotel »Beograd« — Opozorjam na oglas v današnji številki in g. Oseta prav toplo priporočamo!

Novice iz Pernic nad Muto. V nedeljo, dne 26. t. m., se tukaj obhaja spomin farnih patronov sv. Simona in Jude ter pride novi veliki zvon iz brona kot dopolnilo k prejšnjima. Tako bode imela tukajšnja cerkev novo zvonjenje, uglašeno na g. dur, g. h. d. Bog daj, da novih zvonov ne bi zadela ista osoda, kakor odvzete, ki razmeroma še niso bili starci, pred 70 leti so bili naročeni v Celovcu. — Prihodnje leto se tu obhaja sv. misijon. — V nedeljo, dne 12. oktobra, je bil pokopan občinski ubožec Jernej Korat, star 86 let. Svojčas je bil vodja nekega lesnega podjetja v Bosni in je govoril tri jezike: slovenski, hravatski in nemški. N. v. m. p! — Letos je preteklo deset let, odkar se je vršil tukaj zadnji politični shod, ki ga je imel dva meseca pred izbruhom svetovne vojne pokojni blagi g. dr. Karol Verstovšek. Zadnjo nedeljo meseca septembra letos je imel po sv. opravil zborovanje g. poslanec Vladimir Pušenjak. Shod se je vršil na prostem pod lipu prav po staro slovenski navadi, v zvoniku je bila razobešena nova slovenska zastava. Zborovanje je poteklo mirno, dasi so bili navzoči tudi ljudje onstran državne meje. Z veliko pozornostjo so poslušali govor g. narodnega poslanca, ki je poldrugo uro govoril o razmerah v Jugoslaviji in v Evropi sploh, o ciljih naše nove vlade in o tukajšnjih krajevnih razmerah. Zagovovila se je izdatna pomoč poškodovancem po toči in načinu, prosti izvoz lesa onstran meje, obnovitev ceste in druge. Da bi se to je kmalu uresničilo! Preteklo leto je bilo hudo. Najstarejši ljudje ne pomnijo takih elementarnih negrod, pri marsikaterih hišah trka glad na vrata; nekatere ceste in poti so tako razravane, da je po dnevu nevarno ondi hoditi, po noči pa nemogoče, kdor se noče izpostaviti smrtni nevernosti. Zrak, voda, ogenj, trije nevarni in silni elementi!

Iz Korene. Našemu g. nadučitelju je že dolgčas, ker ga »Gospodar« že precej časa ni obkrtačil. Mož menda ni drugače zdrav. Sedaj se strašno jezi, ker ga je klerikalni zmaj iz občinskega odbora brčnil. Zato pa se hoče naš zamorec maščevati nad občani ter hodi okrog špionirat, koliko bi kateri posestnik prodal sadja ali živine, da potem še vse več poroča davčni oblasti. Posestniki ga preklinajo, da je kar strah, ker vsakega kočarja zadene plačilni nalog za osebno dohodnino. Prosimo naše gospode poslance, da posredujejo na pristojnih mestih, da se nastavijo boljši zaupni možje pri davčnih oblastih, katerim je resnica in pravica na srcu, ne pa politično sovraštvo. In naj se enkrat povišajo prejemki nad 16.000 K, ker to je res nizka svota, s katero se hoče priviti skoraj vsakega kočarja z davčnim vijkom.

Novi zvonovi pri Sv. Antonu v Slov. gor. Dne 6. septembra smo z veliko slovesnostjo pripeljali štiri nove zvone iz zvonolivarne Bühl v Mariboru. V Cogetincih pri kapeli smo jim napravili krasen sprejem. Dne 7. septembra jih je g. kanonik Franc Moravec iz Maribora slovesno blagoslovil ter nam v lepi pridihi razložil službo zvonov, ki nas vsak dan opominjajo: »Dajte Bogu čast, skrbite za svojo dušo!« Obesili smo zvone na železne jarne prejšnjih zvonov, ki so bili za nje pretežki. Zaradi tega so morali celi mesec nemi in tihi viseti v zvoniku. Dne 8. oktobra pa smo dobili nove lesene jarne in zvečer je veliki zvon že mogočno zapel ter po župniju naznanjal Marijan Ave. Dne 9. oktobra so vsi štirje zapeli lepo ubrano pesem, da jih je bilo veselje poslušati. V nedeljo, dne 12. oktobra, je pevski zbor pri rani in pozni službi božji prepel iste pesmi, kakor na dan blagoslavljana. Streli iz topičev pa so naznanjali sosedom, da antonijevski zvoni pojejo in sicer zelo lepo, ubrano pojejo. Celi mesec so bili ubogi zvoni predmet grdega obrekovanja hudobnih jezikov. Pregovor: »Ljudski glas, božji glas«, bi se po vojski moral pravilno glasiti: »Ljudski glas, hudobnega duha glas« radi brezvestnosti ljudskih množic posebej še glede osme božje zapovedi. Prisrčna zahvala darežljivim župljnom, ki so z veseljem darovali velike svote za zvone; g. kanoniku Francu Moravec, da se je potrudil k nam in jih blagoslovil; živarni Bühl v Mariboru, ki je tako srečno vila naše zvone, da jo lahko vsem prav toplo priporočamo.

Iz občinskih volitev v Ptiju. Zadnjo nedeljo so se vrstile v Ptiju občinske volitve, ki so prinesle združenim slovenskim strankam sijajno zmago. Za volitve so bile vložene tri liste in sicer: združena lista vseh slovenskih strank, socijaldemokraska in nemško-nemškutarska lista. Volilo je 774 volilcev in od teh so dobili: Slovenci 408 glasov — 20 odbornikov, socijaldemokratje 102 glasova — 1 odbornika. Nemci in nemškutarji 264 glasov — 4 odbornike. Skupaj oddanih 774 glasov in 25 odbornikov. Iz občinskih volitev je vzhudil med slovenskim prebivalstvom na Ptiju veliko navdušenje. Po volitvah je zaviralna na ptujskem magistratu slovenska zastava, kmalu nato so bile v zastavah tudi druge slovenske hiše. Vsa čast na rodno-zavednim Ptujčanom!

Pritožbe radi zanikernega župana na Polenšaku pri Ptiju. Čudimo se zanikernosti našega župana očka Radiženja in ga opomnimo, da naj raje nam pojasni, kje je onih 1000 K, katere je očka prejel od okrajnega zastopa v Ptiju za popravo občinskih cest, ne pa, da obrekuje tukajšnje odlične, poštene može. Naj si očka Janez dobro zapomni, da ima veliko smole na glavi, katero bomo mi v kratkem pričeli topiti, predvsem pa, ko še pride v javnost o nekih 1700 K v vinski kupčiji itd. Vse to pa bo slabovrijalo našemu očku Radiženju! Mi Polenci samo povdarmamo, da hočemo v občini na vsak način imeti red. Vsako nepravilno in nezakonito postopanje našega očka bomo razkrinkali v širši javnosti. Torej povemo Janezu, da se naj nikar preveliko ne zaletava v naše poštene in odlične može, ker gregorov pravi: Kateri vol se rad bode, se hitro rogov iznebi. Torej, očka, pazite! — Vsi občani.

Razne novice iz Šmartna ob Paki. Letošnje leto je bilo pri nas bogato na raznih prireditvah in slovesnostih. Da omenjam le večje: Blagoslov novih zvonov, orlovske tabore, sv. breme, blagoslov praporja in plezalnega stolpa Gasilnega društva v Paški vasi, sadna razstava. Bog je dal svoj blagoslov, da so se vse sijajno izvrstile, posebno orlovska prireditve vključi slabemu vremenu, pa slovesnost res v velikem zasnovana Gasilnega društva v Paški vasi. Malo kje se more kakšno gasilno društvo ponasati s takim obiskom, s tako lepim veselčnim prostorom, s tako krasno opremljenim oltarjem na prostem, kakor tukaj. Primerovala veliki prireditvi je bil lep tudi čisti dobiček. — Med vsemi temi prireditvami pa je bila najsijsnejša sadna razstava. V dveh poslopijih so bile štiri velike šolske sobe polne sadja in kakšnega sadja! Občina tukaj že nosi od zdavnaj priimek »štajerska Vipava«, ali »štajerska Nica«, pa je zares od Boga blagoslovjen kotiček prelep Savinjske doline, zaverovan proti ledenumu severju. Sadja je bilo v takšni obilici razstavljenega in v taki lepoti, da so se številni tuji obiskovalci po pravici divili ter izjavili, da bi bila tudi največjemu glavnemu mestu v čast. Z lepoto sadaj ter grozdja je tekmovala izvirno zamišljena, prav bogata dekoracija. Svoje občudovanje in priznanje so izrekli govorniki: odposlanec velikega župana v Mariboru, oni Kmetijske družbe in Sajdarskega društva v Ljubljani, posetilo je razstavo na tisoči obiskovalcev, prispeti so od osem krajev Šolarji z učiteljstvom, posebej je še omeniti obisk našega prevzv. škofa iz Maribora. Od velikih skupin je omeniti Rudolf Pevčev iz Mozirja, grajskiščanska s Pake, Mikuševico, Drevovo, župnikovo, Pleščevico itd. Lepota sadja je spravila odbor razstave v veliko zadrgo pri podeljevanju diploms, zaslužil jo je pravzaprav vsak razstavljenec. Veliko dela in truda so izvršili naš častiti starini in priatelji g. učitelj Levstik s Celja, domači odbor Sajdarske podružnice, pa celokupno učiteljstvo domača in Škovske šole z dragocenim sodelovanjem g. nadučitelja Tevčeka in sina. Iz cele prireditve se je jasno kazalo, da ni zastonj pohvala tolikokrat izražena tukajšnji sadjarski podružnici od centrale v Ljubljani.

Stanovanjsko vprašanje v Šmartnem ob Paki. Morda še ni nobena novejših postav toliko prahu vzdignila, kot novi stanovanjski zakon. Z novim letom ga nameravajo nekoliko omiliti ter kmečke občine izvzeti. A mi na kmetih prosimo svoje poslanice, da kadar pride novi zakon v zbornici v pretres, skušajo doseči, da celi stanovanjski zakon sploh ne briga nič kmečkih občin. Njegove posledice v poedinjih slučajih so preneumne. Par slučajev od tukaj: Tukajšnji poštar je bil nastavljen v Celju, pozneje umirovilen. Stanoval je z družino v hiši poštnega urada. Stanovanje je lepo in ceno. V Celju se ne briga resno za novo stanovanje, je boljše in cenejše tukaj. Pride nova poštna uradnica, nima stanovanja, prejšnji se ne umakne, vklju-

odpovedi, vključ v sodniškemu poseganju, ščiti ga stanovanjski zakon. Če to ni ribničansko, pa ne vem, kaj je. Torej, če ni stanovanja, naj pošta preneha, a najemnik tujec se škodoželjno posmiha. Nova poštarica mora v neki luknji stanovati, a za svoje pohištvo plačevati stanarino na prejšnji staciji. Ali ni to modri zakon? Drugi slučaj: Nek gospod iz Vitanja ima tukaj prav lepo hišo-vilo z velikim vrtom. Naselil se je v njo ob prevratu tujec z družino, pa se ne da iz stanovanja, a novi imenovani učitelji, ki morajo tukaj biti, letajo od župana po vseh hišah zaradi stanovanja. Župan bi naj pomagal, tako mislijo vsi, pa ne on, ne sodnja, ne lastnik hiše, ne odvetnik, nikdo ne more, ker je pač tak stanovanjski zakon. Morda še ni bila nobena postava tolikokrat prekleta, kot ta. Poslanci, spomnite se na to!

Smrtno se je ponesrečil. Iz Laškega poročajo: Pri nas se je smrtno ponesrečil pivovarnar naše delniške pivovarne Ludvik Ossendorf. Več metrov globoko je padel in dobil pri padcu težke notranje poškodbe. Po ponesrečenju so ga prepeljali iz Laškega v celjsko bolnico, kjer je pa umrl. Pokojnik je bil rodom iz Čehoslovaške, a že dolgo vrsto let zaposlen v pivovarnah Laško in Žalec.

Požar v Polju pri Podčetrtek. V noči od sobote na nedeljo je nenadoma začela goreti hiša in gospodarsko poslopje na bivšem Balonovem posestvu, ki leži na hribu Globoko v fari Polje. Ker stoji hiša precej osamljena, ter je začelo goreti krog 3. ure zjutraj, se je ogenj, preden so ga sosedje opazili, že tako razširil, da je bilo vsako gašenje zmanj, tembolj, ker stoji poslopje na hribu ter daleč na okrog ni vode, razen v vodnjakih. Sosedje so se omejili samo na čuvanje svojih poslopij, da jih visoko v zrak leteče iskre ne zažgo. Zgorela poslopja so pripadala pred kratkom s posestvom vred nekemu Balonu, ki je pa celo premoženje z zapravljinim življenjem spravil na boben; posestvo je kupil neki posestnik iz Planine. Balon se sedaj potika skupno z ženo in otroci brez stalnega stanovanja po raznih kočah. Ljudje govore, da je najbrž on sam podtaknil ogenj in jeze in maščevalnosti; izključeno je namreč, da bi se požar zanetil sam v neobljudeni hiši. Poslopja niso bila zavarovana ter trpi posestnik precejšnjo škodo.

Blagoslovjenje novih zvonov v Artičah pri Brežicah. Dne 11. oktobra je bil tudi pri nas vesel dan, ko smo dobili tri nove zvone in jih v nedeljo, dne 12. t. m., z velikim slovesom spravili na njihovo mesto. Slavnost je že namreč pričela v soboto, ko se je peljalo 21 raznovrstnih vozov krasno okinčanih z mnogobrojnim ljudstvom in godbo po nje na kolodvor. Prvi krasni sprejem je bil v Polanci pri krasno okinčanem slavoloku, ki so ga okinčale vrle Spodnjepoljanke in fantje z godbo in močnim gromenjem topičev. Po enourmne sprejemu in oddihu v Sp. Polanci so se začeli zopet dalje pomikati proti Artičam, kjer so bili tudi lepo sprejeti in pozdravljeni!

Izjava iz Zakota pri Brežicah. Ker trdi znani lažnjivi kljukec »Kmetijski list«, da sta bila v naši občini pri občinskih volitvah izvoljena samo dva pristaša SLS, izjavljamo, da smo in ostanemo vsi podpisani pristaši edino prave in za kmetske koristi se boreče SLS. Na ostale neumnosti zaenkrat iz prizanesljivosti ne odgovarjamo, ker nočemo posnemati podlega dopisnika, ki brez potrebe blati in sramoti svoje politične nasprotnike po listih, ker želimo, da bi vsi občinski odborniki brez razlike mišljeno, složno delali le za korist in dobrobit občanov in ker je že itak podpisani tovarši Grubič v svojem in tudi v imenu nas vseh v »Slovencu« št. 224 z dne 1. oktobra 1924 pozval obrekljivega in lažnjivega dopisnika, da naj pride s svojim imenom na dan, da moremo ž njim sodnijski obračunati, kar še pa do danes v sledi velike »korajče« ni storil. Izjavljamo pa, da bomo brez ozira na desno in levo poskrbeli, da bo potom časopisa izvedela širša javnost razne ne posebno lepe in prijetne stvari o naših ljubeznih nasprotnikih, če nas bo še kdo brez svojega podpisa blatal po listih. Ivan Lubšina, Bokšek 12; Anton Šetinc, Sv. Lenart 8; Maks Hubinc, Brezina 4; Jožef Šerbec, Zverinjak 5; M. Grubič, Črnec 39; Jožef Lepšina, Gundrovč 18; občinski odborniki občine Zakot, pristaši SLS. — Priponoma uredništva: V isti zadavi je prinesel »Slovenec« št. 239 z dne 18. oktobra 1924 naslednji dopis, ki ga tukaj ponatisnemo: »Iz Črnca pri Brežicah. Na moj poziv, da naj pride dopisnik, ki me je v »Kmetijskem listu« št. 41 z dne 24. 9. 1924 nesramno napadel, s svojim imenom na dan, tega ni storil, ker mu najbrž sodnijski obračun ne ugaja. Odgovarjam pa na njegovo izjavjanje sledče: 1. Ni res, da bi bil jaz do zdaj socialni demokrat. 2. Trditv, da sem jaz takoj, ko je nastopila Jugoslavija, postal tako šepast, da so me moralci kot 38letnega orožnika upokojiti, je lažnjava. Jaz sem služil po prevratu že dve leti pri orožništvu, nakar sem na podlagi certifikata prestolj v civilno državno službo pri sodnji. Tam sem služil še nadaljnji 2 leti in sem bil nato od tam vsled bolezni kot 42 let stari mož upokojen. 3. Da bi bil jaz komu izjavil, da sem listo SLS prisilno podpisal, je izmišljeno. Kar se pa tiče drugih obrekovalnih besed, se pa dopisniku in vsem tistim, ki so pomagali kovati članek, prav lepo zahvalim; dan obračuna bo pa že prišel za nje. Ni si treba misliti, da ne vemo, kdo da ste, imamo že dovolj informacij. Z vašim gradivom pa le na dan, samo ne pozabite zopet svojega podpisa. M. G.« Iz teh izjav in iz izjave č. g. kaplana Arliča iz Brežic, ki jo je objevil naš list v 41. št. z dne 9. X. 1924, lahko spoznajo

polje) in je dne 18. julija t. l. pobegnil. Matej je imel prvotno pobegniti na Čehoslovaško, kamor je domovinsko pristojen. Med tem pa se je premislil in se je sklenil oženiti. 28. septembra je šel v Dolce po dokumente. Tu so mu prišli orožniki na sled ter ga pričelo s pomočjo policijskih psov loviti. Te dni so ga zatolili pri njegovi zaročenki Evi Maglajlič v Podgorjah. Ob 2. uri ponoči, ko je »gorski ptič« sladko počival, so vstopili orožniki in zaklicali: »Matej, vstan! Prinašamo ti krstni list!« Matej je skočil s postelje, dvignil roke in dejal: »Predjam se, gospodje orožniki!« Orožniki so ga zvezali in ga odpeljali v Našice, odkoder bo potoval nazaj v Lepoglavo, kjer ga čakajo težki dnevi.

Pozor pred agenti, ki vas silijo na izseljevanje v Francijo! Zadnje čase se je pojavilo v naših krajih, posebno še na Dolenjskem, nekaj agentov, ki silijo naše ljudi, naj se izselijo v Francijo ali v Belgijo, kjer jim bodo preskrbeli lahko delo in dober zasluzek. Kot vabo kažejo ljudem pisma naših rojakov, ki se že nahajajo na Francoskem ter hvalijo tamšnje razmere in dober zasluzek. Dosedaj je že mnogo naših ljudi nasedlo tem agentom, se izselilo v Francijo, kjer jih je pa čakalo bridko razočaranje. Mnogo delavcev je sedaj pisalo v domovino in njihova poročila so zelo slaba. Pišejo, da je delo zelo nevarno in težavno, pa največ v rudnikih. Zasluzek tolik, da gre skoro vse za hrano. Neki fant piše, da mu ostaja od zasluga le 1 frank dnevno, ker je hrana zelo draga (8 frankov dnevno). Drugi zopet, da bo komaj prihranil v enem letu za povratek. Tako in podobno vsi po vrsti. Razdelili so jih med tuje, da nista niti dva znanca skupaj. Kar so dobili njihovi svojci do sedaj pisem, se še nobeno ne izraža poahljivo, ampak vsak se jezi, češ, da se je del zapeljati in vjeti za suženjsko delo. Tudi med potjo so imeli ljudje sitnosti z italijanskimi oblastmi, kljub pravilnim potnim dokumentom. Na francoskih tleh so jim bili dokumenti odveti, pravijo, da za tri mesece. Omenjeni delavci so menda v Loreni. Naši lahkoverni ljudje kaj hitro nasedejo tem brezvestnim agentom; ravno sedaj je baje že zopet zbranih par sto ljudi, da odpotujejo na delo na Francosko. Priporočali bi jim, da se poprej informirajo pri naših »borzah dela«, kam in v kako podjetje jih namerava agent spraviti. Nekaterim delavcem v Franciji in v Belgiji se v resnici ne godi slabu; to so oni, ki so bili tako previdni, da so sklenili preko naših »borz del«, ki se nahajajo skoro v vsakem mestu Slovenske, s francoskimi delodajenci pogodbo. Ti delavci zelo dobro zasluzijo, in nekateri so si že prislužili lepe denarce, s katerimi so pomagali svojem v domovini. Vsekakor bi bilo za delavce mnogo ugodnejše, da si iščejo delo na Francoskem kakor pa v Nemčiji ali v Ameriki, kamor je dandanes silno težavno prispeti radi velikih ovir v dobavi potnih listov. Samo potrebna je velika previdnost, da ne padejo v roke brezvestnim delodajalcem, ki bi jih s pomočjo oblasti naravnost zasužnjili. Pa tudi tem ljudem so še vedno na razpolago naši konzulati, kamor se lahko obrnejo ter zahtevajo, da jim francoske oblasti vrnejo potne liste, brez katerih se ne morejo svobodno gibati ter si iskati drugod dela.

Skrivnosten zločin v Vrbinski vasi pri Krškem. V Vrbinski vasi pri Krškem sta živila na majhnem posestvu kmet Verdely in njegova žena. Radi priletnosti sta vzela pred dvemi leti hlapca, da jima obdeluje posestvo in goni kravo na pašo. Hlapec je bil od nekod iz Hrvaškega ter ni nihče vedel za njegovo pravo ime; vsi so ga klicali samo po krstnem imenu. Pred nekaj tedni je začel hlapec Verdelje nagovarjati, naj še kupi drugo kravo, da bo imel več živine za pasti in oskrbovati. Verdelj je v resnici na to prigovarjanje dvignil v posojilnici v Krškem 3000 dinarjev, s katerimi je nameraval kupiti novo kravo. Pred par dnevi je prignal Verdeljev hlapec v Krško kravo ter jo ponujal raznim meštarjem na prodaj. Eden mu je v resnici dal na kravo aro ter obljudil, da pride po njo naslednji dan. Ko je mesar drugi dan prišel k Verdelju v Vrbinsko vas, je našel hlapca samega doma. Ker se mu ni zdelo varno, sklepali s hlapcem samim kupčijo, je zahteval aro nazaj. Hlapec mu je denar vrnil, pri tem se pa tako sumljivo obnašal, da je mesar celo zadevo naznani videmskemu županu. Župan je naslednji dan sam obiskal Verdelja, toda našel je hišo zaklenjeno in okna zabita z deskami. Na vratih pa je bil napis: »Jaz sem junak iz Like in se nikogar ne bojim. Stari in stara sta šla v Toplice in se ne vrneta nikdar več.« Župan je takoj, ko je prebral ta skrivnostni napis, poklical orožnike, nakar je bila na lice mesta oddelana sodna komisija, ki je vdrla s silo v hišo. V sobi se je nudil komisiji strašen prizor. Vse pohištvo je bilo v največjem neredu, kot bi se bil vršil v sobi hud pretep in vse je bilo poškopljeno s krvjo. Verdelja in njegove žene niso našli nikjer, pa tudi hlapec je izginil. Cela zadeva izgleda zelo skrivnostno, vendar je nedvomno, da se je izvršil v sobi krvav zločin. Hlapec je vedel, da je Verdelj dvignil iz posojilnice denar; skoval je peklenski načrt, kako bo oropal svojega gospodarja. Sigurno je oba zakonca v sobi po hudem boju ubil ter ju najbrž vrgel v Savo. Potem je poskušal prodati krškim mesarjem kravo. Ko se mu pa to ni posrečilo, se je zadovoljil s prvotnim plenom. Zabil je okna in vrata na hiši ter pobegnil neznano kam. Ker mrtvev še niso našli, bo zločin zelo težko pojasnit, če se ne posreči ujeti zverinskega hlapca. Orožništvo ga pridno zasleduje, toda zasledovanje je zelo otežko, ker nihče ne ve za hlapčeve pravo ime in tudi njegovo nekdanje bivališče je neznano.

Lovci, pozor! Na brakadi dne 15. in 16. oktobra t. l. zgubila se mi je v Goznu pri Šmohorju nad Laškim psica Egica, ki je opisana in naslikana v 9. do 12. številki »Lovca.« Psica je sivkasto-bele barve, oškropljena po vsem životu z rujavkastimi pikicami, rujave lise teko preko beder. Glavica z uhlji je rujava, z belkasto liso po sredini do gobčeka. Je šibke in male postave. Gnala je na severno stran Gozna in potem proti Libojam, Zabukovci ali Grižam, Št. Pavlu. Pod Mrzlico je lovila neka celjska lovška

družba, mogoče se je zatekla k njej. Kdor bi kaj vedel o njej, naj mi naznani proti nagradi. Prosim zlasti šolska vodstva in orožniške postaje, da poizvedujejo. — Dr. Roš, Laško. 1352

Dopisi.

Svečina. Zadnjo nedeljo popoldne je zakirkiral rdeči petelin na strehi grajskega gospodarskega poslopja, ki je last benediktincev iz St. Lambrehta. Ogenj je objel ona poslopja, v katerih je bila za zimo spravljena slama in seno. Plameni so švigli daleč na okoli in požar je bil po rdečkastem nebuh viden po vseh obmejnih krajih. Požar je zapazila tudi mariborska požarna bramba, ki je kmalu pribrzela na lice nesreče in hotela pomagati, ali vsaj deloma omejiti ogenj. Žalibog v bližini gospodarskega poslopja ni bilo dovolj vode za moderno brizgalno mariborske požarne brambe. Z uspešnim gašenjem torej ni bilo nič in gospodarska poslopja, ki so hranila zimsko prehrano za živilo, so postala žrtev požara.

Jarenina. Naš priljubljeni g. dekan Čižek je doživel dne 21. oktobra svojo 60letnico. Mi Jareninčani smo prav posebno ponosni, da nas vodi blagi gospod dekan že toliko let v dušnem, prosvetnem in tudi v gospodarskem oziru. Kako iz srca hvaležno je g. dekanu dobro jareninsko ljudstvo, to bo pokazalo ob 60letnici priljubljenega dušnega pastirja. Že v naprej in pred proslavo tega lepega jubileja želimo vsi Jareninčani brez izjeme g. dekanu še mnogo let trdnega zdravja, kakor se ga je hvala Bogu veselil doslej in naj bi sedaj v veselju ter zadovolju užival od strani faranov, kar je dobrega za dušo in telo tekom svojega vnetega pastirovanja zasejal v srca mladih, a tudi odraslih Jareninčanov. Bog nam živi ter ohrani gospoda dekana v naši sredi in čilega, zadovoljnega in ponosnega na svoji župniji, katero upravlja že na občno zadovoljnost tolikanj.

Sv. Andraž v Slov. gor.či. Smrt nam je pobrala blago ženo Gero Družovič, omoženo hčer tukajšnjega cerkve, ključarja Gregora Družovič. Dvakrat je bila operirana v Ljubljani, slednjič je morala vendarle ukloniti se neizprosn smerti. Pred dobrim mescem je bila botra tukajšnjemu velikemu zvonu — sedaj pa že počiva v hladnem grobu. Zapušča še ne dveletno hčerkico, žalostne starše, katerih velika tolažba je bila pokojnika in blagega moža. Na sedmini se je zbral za razne dobrodelne namene 645 dinarjev. Počivaj v miru blaga žena, vse domače pa naj tolaži dobrí Bog. Na svidenje nad zvezdami.

Sv. Andraž v Slov. gor. Na sedmini rajne Gere Družovič, botre naših andraževskih zvonov, so sedminičarji zbrali 2440 K. Polovica tega lepega zneska, ki daje pač najbolje poroštvo za ljubezen vseh ostalih žaljučih do drage Gere, se pokloni Dijaški kuhinji v Mariboru, polovica pa za sv. maše v dušni mir umrle. Hvala vsem darovalcem za ta prelepi nagrobeni nakit naše drage ranjke.

Orehovec. V nedeljo, dne 19. oktobra 1924 so se v naši občini vršile volitve župana in njegovih namestnikov. Občinske volitve v tej občini so bile že 10. avgusta t. l. Vso zadevo so zavlačevali samostojni generali, kateri so se pritožili radi lepakov, ker niso bili taksi-rani. Seveda jim ta pritožba ni nič pomagala ter so pogoreli. Sedaj je zopet ta samostojna trdnjava za enkrat padla ter je bil za župana izvoljen pristaš SLS g. Jožef Hamler, posestnik v Orehovcih, kakor tudi svetovalca AI. Irgolic in Mihail Štefanec, vse trije pristaši SLS.

Sedlarjevo. V enem od zadnjih »Kmetijskih listov« je dobroznanji dopisnik hvalil našo občino kot napredno, ker ima samostojnega župana Jakopineta in pa seve prvorstnega politika v osebi Nandeka, ki pa se piše Glojnarč. Ali je Jakopina samostojen, ali ne, tega ne vemo, pa mislimo, da on kot mož, ki je prehodil veliko sveta, ne bo pripadnik stranke, ki jo že v Sloveniji davno štejemo med rajne. Da je pa Glojnarč samostojen, to pa rad verjame vsakdo. Saj je v Sedlarjevem imela vodilno besedo vedno najslabša in najbolj malenkostna stranka, prvorstni politiki pa so bili med Sedlarci oni, ki niso imeli drugega svojega nego ono ogabno golazen, katere so se bali najbolj vojaki za časa vojne in ki so bili glede pameti ter razsodnosti taki kot strah, kateri je na sredini votel, krog in krog ga pa prav nič ni. In ravno naš sedlarski Pašič — Nandek vam je kot strah glede imetja in glede pameti. Nekaj pa vendar je naš Nandek in to je — potepuh, ki lazi okrog po fari v brezposelnosti in zapeljuje na kriva pota poštene može in posestnike iz Prelazkoga. V Sedlarjevem je že bilo pač od nekdaj tako, da so imeli potepuhu največ vpliva in je žalibog še tudi danes. Naši Sedlarci so veliko preleni, da bi vsak samostojno mislil in radi tega pa se pustijo voditi navadno samo od enega in še ta je tak, da je mogoč samo še v Sedlarjevem in orav nikjer drugod. Samostojni stranki pa je res častitati, da prišteva v svoje vrste ljudi kot je Glojnarč, katerega se skrbno ogne vsak Hrvat, kaj še le pošten Štajerc, ki slučajno ni doma iz zloglasnega Sedlarjevega. Da bodo Sedlarci, Prelešani in Polanci v kolikaj deževnem vremenu se potapljali v blato po občinskih cestah ter kolovozih, to bo res čisto samostojna zasluga skoz in skoz po duši in telusu slabostojnega Glojnarča. Živilo napredno Sedlarjevo!

Gospodarske vesti.

Davčne olajšave pri obnovi vinogradov. Zemljišča davka se oprosti 10 let, kdor zasadi nov vinograd s tritami, ki so cepljene na ameriško podlago. Ako se je nasad ponesrečil in se obnovi, se ne plačuje zemljiščki davek od dotednega zemljišča 15 let. Ta davčna olajšava

pa velja le tedaj, ako se zasadi cela parcela, četudi najmanjša; zasadi pa se samo del parcele, potem mora meriti zasajeno zemljišče najmanj četrti hektara, to je 2500 kv. metrov. Kdor se hoče poslužiti te davčne olajšave, mora tekom 6 tednov po dovrštvu nasada vložiti prošnjo na evidenčni urad zemljiščno davčnega katastra po predpisanim obrazcu.

Iz dalmatinskega vinskega trga. Vinska trgovatev po Dalmaciji je izpadla letos dobro, kar se tiče količine in kakovosti vina. Radi izvanredno lepih in topnih jesenskih dni v oktobru je vinski mošt glede sladkornih odstotkov tako visoko, kakor malokatero leto prej. Bela dalmatinska vina se prodajajo po 4.75 do 5 D po stopinji maliganda. Lažje vrste so na prodaj tudi bolj po ceni. Največ letosnjega dalmatinskega vina so pokupili zagrebški vinotržci. Iz Dalmacije prihajajo vesele vesti, da bo tamkaj letosnjki vinski pridelek razprodan prav kmalu.

Kako so izvajali doslej agrarno reformo na Čehoslovaškem? Upravni odbor za agrarno reformo na Čehoslovaškem je imel te dni svojo stoto sejo. Pri tej priliki je poročal predsednik agrarnega urada dr. Viškovski o doseđanih uspehih agrarne reforme za poprevratno dobo pet let. Poročevalec je predvsem naglasil, da agrarna reforma na Čehoslovaškem ni samo plod posebnih socijalnih stanov ali političnih strank, ampak zaključek želj celega naroda. Več nego polovica vse odvzete zemlje je danes v posesti naroda. Razven tega je 141.172 hektarjev zemlje v prisilnem zakupu na dobo pet let. Narod je dobil vsega skupaj 180.000 hektarjev zemlje za oranje in pridelovanje raznih poljskih pridelkov. Ta zemlja je bila razdeljena med priprosti kmetski narod do konca leta 1924 in sicer med 400.000 družin. Od teh družin, ki so dobole zemljo, se preživlja 60 odstotkov že od nekdaj izključno od poljedelstva na Čehoslovaškem. Razven tega sta razdeljeni dve tretjini zemlje osebam, ki sploh niso imele zemlje, ali pa kmetom, ki niso posedali več nego 5 hektarjev. Od ostanka zemlje, ki je preostala od porazdelitve med narod, je sestavljenih 620 novih veleposestev, ki se tudi zanaprej bavijo z obdelovanjem zemlje na veliko. Poleg navadnih lastnikov zemlje so tudi zakupniki in zadruge. Ustvarjenih in organiziranih je 67 zadrug. Od teh je 33 sestavljenih iz samih nekdanjih kmetov in te zadruge obdelujejo danes 5000 hektarjev zemlje. Potom zadrug na odvzete posestih posevih je preskrbljenih 31.839 oseb. Država je izdala za te osebe 92 milijonov čehoslovaških krov. Denarni promet in finančne manipulacije pri prekušovanju odvzete zemlje oskrbuje poštni čekovni urad. Utrjene so nadalje vse ostale oblike za kredit, državno jamstvo za posest ter prometni kapital, a agrarni urad je uvedel roke za plačevanje. Država je odobrila doslej kredit od 83 milijonov čehoslovaških krov. Za organizacijo kolonij na Slovaškem je odobren kredit v iznosu 25 milijonov čK in 15.317 hektarjev zemlje, kjer bo nastanjenih 1187 družin. V centrali in po pokrajinskih uradih za agrarno reformo je zaposlenih 1100 uslužbencev. Radi izvedbe agrarne reforme proizvod raznih poljskih pridelkov nikar ni zaostal za onim pred izvedbo agrarne reforme, ko so bila velikanska veleposestva še nerazdeljena. Ko bi tudi pri nas v Jugoslaviji začeli izvajati skozinsko zafurano agrarno reformo po čehoslovaškem vzgledu, bi bil narod zadovoljen in država bi imela še lep dobitek.

Poročilo o poteku sadnega sejma v Ljubljani. V soboto, dne 18. t. m., je bil v Ljubljani otvorjen sadni sejem, ki je trajal od sobote do torka. Sejem je priredilo Sadjarstvo v vrtnarsko društvo za Slovenijo. Sadni sejem v Ljubljani ima namen zbljati kupcev s producenti, kar je oskrbel urad ljubljanskega velesejma. Letošnji sadni sejem znači prvi poskus, ki se je dobro obnesel in pričakovati je, da se bodo take razstave vsako leto ponavljale, kar bi vse-kakor pospeševalo razvoj našega sadjarstva. Z reklamo je uspelo privabiti kupce v zadostnem številu. Tako so se oglašili kupci zlasti iz Vojvodine, potem pa tudi iz inozemstva, predvsem iz Avstrije. Kar se tiče razstavljalcev, so bile v prvi vrsti zastopane podružnice Sadjarskega in vrtnarskega društva za Slovenijo, pa tudi posamezni producenti so se udeležili razstave v lepem številu. Tako so bile zastopane podružnice: Šmartno ob Paki, Braslovče, Vojnik, Kamnik, Vodice, Litija, Predoslje, Središče, Slovenska Bistrica itd. V kupčiškem oziru je razstava dobro uspela. Zanimanje za lepo sadje je bilo veliko. Vrste, kakor n. pr. grafenštajneri, pisane karolinke, kanadke, lancberške renete, Harbertove renete, razne parme so se izvrstno prodajale. Že koj v soboto je bilo opaziti na velikem številu zalogov napis »Prodano.« Pa tudi trpežno gospodarsko sadje (bobovci, mežančkarji-gambovci, pogaćarji, štetinci, različni kosmači itd.) je našlo dovolj odjemalcev. Obisk te razstave je bil izredno zadovoljiv. Med drugimi si je ogledal razstavo tudi vladika ljubljanskemu dr. Anton Bonaventura Jeglič. Ogledalo si je razstavo tudi dijaštvu raznih šol pod vodstvom svojih strokovnih učiteljev. Zlasti v nedeljo je bilo izredno veliko obiskovalcev, tako radovednežev kakor resnih interesentov. Kupčija, posebno z vzorci, je bila živahna. Glavno zaslugo na izvanredno dobro uspeli razstavi ima Sadjarsko in vrtnarsko društvo za Slovenijo, ki se je tekom enega leta proti pričakovanju naravnost sijajno razvilo. Lani je štelo društvo 24 podružnic, letos jih šteje že 40. Lani je bilo včlanjenih v društvo 2134 članov, letos pa že 4124.

Kmetijska podružnica na Frankolovem priredi čebelarski shod v nedeljo, dne 26. t. m., popoldne po večernicah v Društvenem domu. Vabijo se vsi čebelarji, da se ga udeležijo v obilnem številu! — Odbor.

Kako je izpadel letosjni uršulinski sejem v Celju? Uršulinski sejem v Celju je znan daleč na okrog. Letos se je vršil 21. t. m. Kmetje — živinorejci so prgnali na sejem 26 par

Stare krave so se prodajale po 8 do 8.50 D. Živinski sejem je bil torz tako bolj srednje vrste. Kmetje — poljedelci so pa postavili tokrat na trg zelo malo živil. V splošnem je bilo na sejmu zelo veliko trgovcev, a malo kupcev. Kmet je že zelo slab glede denarja in ne more kupovati, kakor je na primer kupoval prva leta po prevratu.

Hmelj. XXVIII. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo. Žatec, ČSR., 18. oktobra 1924. Celi minuli teden se je povpraševalo po hmelju in je bilo mnogo čez 1000 bal prodanih po cenah od 2650—2750 — za prima tudi 2800 čK za 50 kg. Na kmetih se je le pomalem kupovalo, ker hmeljarji ne silijo k prodaji in pričakujejo zboljšanja cen. Ker je povpraševanje enako ponudbi, so se cene pri mirnem prometu stabilizirale, to se pravi, cene so postale stanovitne. Konečno razpoloženje in cene so zelo čvrste. Savez hmeljarskih društev.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 68—69 din., francoski frank 3.60 din., italijanska lira 3 din., čehoslovaška krona 2.05 din. in 100 avstrijskih krov 9 para. V Curihu znaša vrednost dinarja 7.55 centimov.

Kdor bo zidal, pozor! Kdor hoče zidati poslopje, katerokoli ter si pri zidanju želi prihraniti 25 odstot. na opeki, pesku, apnu in delu, naj se posluži novega načina zidanja z navadno zidno opeko, katera stanovanja so zdrava, suha, trpežna, po leti hladna, po zimi topla, naj piše po obširna, brezplačna pojasnila na naslov: Dragotin Korošec, stavbeno podjetje, Rečica ob Paki. (Za stroške priložiti 2 D.)

Razne novice.

Od kdaj poznajo steklino? Steklina psov in drugih živali je že zelo stara bolezen. Grki so poznali pasjo steklino že pred 2300 leti; 1800 let že vedo, da obolijo na steklini lahko tudi ljudje, 120 let pa je šele znano, da povzroči slina steklega psa, če pride v rano drugega zdravega psa, tudi pri tem steklini.

Svetovni potnik na kolesu. Potovalec okoli sveta, Dewar, se je mudil dva dni v Ljubljani, nato pa odpotoval na svojem kolesu v Trst. Rodom Indijec iz Bombaja, slušatelj vseučilišča v Kalkutti, učenec slavnega pesnika in indijskega modrijana Tagoreja, je zapustil prijetno življenje v dobro založeni družini in se napotil v svet. A kot pravi orjak hoče spoznati zemljo le tako, da pride ž njo in njenimi prebivalci tudi v resnično dotiko. Na svojem potovanju se poslužuje močnega kolesa, na katerem je do danes prevozel silne daljave od rodnega mesta Bombaja, preko staroslavnega prelaza Kabula, Afganistana, Perzije, Kavkazije, Male Azije, severnega Egipta in zopet proti severu preko Carigrada, Sofije, Beograda in Zagreba do Ljubljane. Povsod je bil dobrodošel gost in sprejemali so ga najvišji predstojniki držav. Sprejela sta ga tudi naš kralj in bolgarski vladar. Le v Tiflisu so mu boljševiki vzeli samokres in fotografski aparat, za katerim žaluje. V Ljubljani je bil dobrodošel gost. Posebno se je zanimal za naše gore in znani planinski fotograf Josip Kunaver mu je daroval velik ozbirko najlepših slik iz planinske Slovenije. Dewar si žna pomagati v vsakem slučaju, je zadovoljen z dobrim in slabim. Tih in miren te, a globok; indijsko modroslovje preveva njegovo dušo. Svoje vtise s poto s zapisuje sproti v materinščini. Zapiske pošilja od časa do časa očetu in časopisom v Bombaj. V Trst je odpotoval dne 15. t. m. Na dan prevozi okoli 120 km. Iz Trsta se bo odpeljal preko Gorice in Predila na Koroško in na Dunaj, od tam pa v Prago, kjer bo najbrže prezimil. Na svojem potovanju je srečal Čeha Klímo, ki potuje peš okoli sveta. Iz Prage bo šel na Francosko in Angleško, nato s parnikom v Newyork in s kolesom do San Franciska, nato zopet s parnikom do Jokohame in Šangaja, od koder se bo s kolesom peljal preko vzhodne in južne Azije do Bombaja.

Linčan zamorec. V Chicagu je nagovoril zamorec na cesti dve belokožni deklici, kar je v pohod olikanih Amerikancev strašen zločin. Deklici sta klicali na pomoč, nakar je črnc pobegnil. Pravijo, da se je baje tudi nespodobno obnašal. Množica je drvela za njim, ga dohitela in toliko časa tolka z gorjačami, da je na mestu izdihnil. Najlepše pri celi stvari je, da mislita deklici, ko sta kasneje pristopili k mrtvecu, da to ni pravi zamorec, ki ju je nagovoril. Ljudje iščejo sedaj drugega črnca, ki naj bi bil pravi. Bati se je nemirov, ker porablja Američani vsako priliko, da znesejo svoje sovrašto nad črnim plemenom, in mora navadno za prestopel enega zamorca plačati na stotine njegovih sponemjakov. Policia je zastražila oni del' Chicaga, kjer stanujejo zamorce.

Kako se je začel papirnat denar. V knjižnici v Heidelbergu se nahaja rokopis iz leta 1487 ob osvojitvi Granade. V tem rokopisu pripoveduje pisatelj, da grof Tendilla pri obleganju trdnjave Alhame leta 1484 ni imel nobenega denarja več, tako, da ni mogel izplačati svojim vojakom določene plače. Ker so vojaki zbog tega postali nezadovoljni, je napisal grof Tendilla na majhne koščekе papirja različne številke ter jih razdelil med vojake. Nato je izdal razglas na občinstvo, da bi ta nakazila sprejemalo mesto denarja ter dalo vojakom zanje zahtevano blago. Kdor bi se protivil, je imel biti ostro kaznovan. Čisto naravno je, da je papir čestokrat menjal svojega lastnika, prišel je v promet in kronika pričavlja, da je grof Tendilla kasneje izpolnil svojo obljubo, in za nakazila izplačal kovan denar. Tako se je torej pričel papirnat denar.

Cudna kitajska drevesa. V letu 1869 se je nastanil francoski misijonar po imenu E. David globoko v Kini, v mestu, ki se zove, Mon-pim. Tam je našel drevo, ki ga ni mogel uvrstiti v noben razred znanih dreves, drevo, kakršnega še ni svoj živ dan videl. Posamezne koščekе

tega drevesa je postal domov v Pariz, ki so predstavljali skoz 30 let edine vzorce čudovitega drevesa. V letu 1897 je našel drugi misijonar, zopet Francoz, po imenu Farges, to drevo na tistem mestu, kjer ga je svoje dni našel njegov prednik, misijonar David. Farges je nabral 37 semen tega nenavadnega drevesa in poslal v Pariz slavni semenski tvrdki Maurin de Vilnorin. Leta 1906 je same vzkliklo, ali prav povedano, od vseh 37 zrn, je pognašamo eno seme. To je povsem neznačilno drevo in je bilo imenovano »Davidia involucrata« na čast možu, ki ga je našel. Tedaj se je pa zbudilo med naravoslovci veliko zanimanje, vsak je hotel imeti njegovo seme doma. Zato je bila ena glavnih nalog Veitchove odprave, primesti kako dosti tega semena s Kitajskoga. Ekspedicija je prodrla v notranjost kitajske dežele in posrečilo se ji je, da je drevo našlo in poslala domov obilo semena. V Combe Wood Nurmy so seme negovali s takim uspehom, da je danes to lepo drevo navadna prikazan v angleških parkih. Cvete vsako leto, cveti so po 6 palcev dolgi in 2 do 3 palce široki, ki trepečejo v vzdahu kakor papirnat traki. Tu čudno drevo je sicer res lepo, a japonska črešnja ima vendar še krasnejši cvet.

MALA OZNANILA.

Dežnikarskega učenca sprejme takoj dežnikarna Jos. Vranek, Celje, Kralja Petra cesta 25. Pogoji po dogovoru. Stanovanje in hrana v hiši. 1331 2

Iščem majera s 4—5 močnimi delci. Marija Lininger, Koščevca ul. 32. 1361

Sprejme se viničar s tremi delavskimi močmi. Vpraša se v trgovini, Zrinjski trg 6, Maribor. 1351 2

Iščem poštenega hlapca srednje starosti in par konjem. — Ivan Bezjak, oljarna, Fram. 1279 3

Dobra kuharica za gostilno se isče. Mlinska ul. 23, na dvorišču, pisarna. 1342

Šafarja sposobnega v sadnjereji in v vinogradih, neoženjenega, resnega, isče A. Ussar, Ptuj. 1362

Sodarske pomočnike sprejme pri dobrì placi, prosti hrani, stanovanju in perlu Fran Repic, sodarski mojster, Ljubljana, Kolejska ul. 18. 1321 4

Pekovski vajenec, močan in zdrav, se takoj sprejme v pekarne Andrej Marinc, Rogatec št. 11. 1339 2

Stev. 29126-24

Dražba lava.

Lovska pravica krajevne občine Vukovski dol se da potom javne dražbe do 31. V. 1928 v zakup. Dražba se vrši v četrtek, dne 6. novembra at. 1, ob 9. uri predpoldne v prostorih okrajnega glavarstva v Mariboru v sobi štev. 18, pritličje.

Srezki poglavar v Mariboru levi breg, dne 16. X. 1924.

Dr. Levičnik s. r.

Pozor!

EDISON-KINO V ORMOŽU

predstavlja dne 1. in 2. in 3. in 4. novembra 1924

Kristusovo življenje in trpljenje

v prekrasnih šestih dejanjih. Veličastni prizori iz Palestine, Betlehema, Nazareta in Jeruzalema. Predstavljal se bode vse življenje Kristusovo od rojstva do vnebohoda našega Gospoda. Ta film je eden največjih znamenitosti. Tega je svetovni tisk proglašil za prvega, pri kojem sodeluje na licu mesta nad 20.000 ljudi. Ne zamudite torej si ogledati to mojstrsko filmsko delo. Predstave se vršijo vsak dan od 3. do 5. in od 8. do 10. ure, v pondeljek in torek pa za šolsko mladino in odrasle in starše posebej od 1. do 3. in od 3. do 5. ure.

Za obilni obisk se priporoča

1360 2—1

**(Edison Kino
A. Kreutz, Ormož.**

**„SANA“
tvernica čokolade
Hoče pri Mariboru**

priporoča čokoladne izdelke vseh vrst. — Lepe božične kolekcije! — Najnižje cene!

Somišljeniki inserirajte!

Iščem službo majerja, imam 5 močnih delavcev, razumnih pri živinoreji in vseh poljedelskih delih, imam večletna spričevala na razpolago in sicer od graščin. Pismene ponudbe se prosi na Franc Poharič, Jelovec, p. Ma-

Vino, motno, zavreto, pokvarjeno in s poloh vse vinške naprave se popravi. Naslov v upravitelju. 1334 2

Froda se takoj dinamo z enakomernim tokom, napetost 115 Volt, 17.5 Amp., 2100 obratov. Lesna in kovin. zadruga v Strnišču pri Ptuju. 1278 3

Razno zimsko blago za moške in ženske obleke ima na prodaj po znižanih cenah manufaktura na trgovina Franjo Majer, Maribor, Glavni trg. 1266 6

Brusimo britve, škarje, nože itd. Električna brusarna (v brivnici Koščomaj) Celje, Prešernova ulica 19. 1116

Odeje, koče, posteljno perilo, posteljno perje, barhenti, platno, hlačevino, preproge prodaja po znižanih cenah manufaktura trgovina Franjo Majer, Maribor, Glavni trg. 1267 6

Suhé gobe, brinjevo olje in fižol kupuje po najvišjih dnevnih cenah ter prosi za povzorene ponudbe tvrdka Fr. Sirc, Kranj 870 26—1

Znižane cene: Zimsko perilo za moške in ženske, nogavice in vse druge potrebujočine ima na prodaj manufaktura trgovina Franjo Majer, Maribor, Glavni trg. 1268 6

Stare tračnice (šine) različne dolnosti, 1 kg samo 250 D. — Maribor, Vrazova ulica št. 9. III. nadstr., vrata 8. 1295 3

Največje vrtnarsko podjetje v Jugoslaviji »Vrt, Džamonija in drugovi, družba z o. z. Maribor. Največji izbor plemenitih sadnih dreves (cepov) v najplemenitejših vrstah in vseh oblikah. Plezenite vinske trte na ameriških podlogah, kakor tudi cepe in podlage istih. Seme zelenjave, cvetja v gospodarskih rastlin. Cvjetje v lončih in razno ukrasno grmovje ter dreve imamo celo leto! Zahtevane cene! 1263 10

Zobje umetni v kaučuku ali pa v zlatu, zlate kapice in mostki, ceno, takojšna zajamčeno solidna izvršitev, strojčki za napravljanje nepravilno rastotih zob. Ustaneno vprašati pri gospoj N. Mogilnicki, ženi zdravnika od sedaj v lastni novi hiši: drevored zraven gostilne Fran Kincl v Št. Jurju ob j. ž. Istotam se izvršuje ruvanje zob brez bolečin, vsakovrstne plombe do najcenejših priprostih do najfinjejših. 1353

Prodaja se slikarska delavnica z inventarjem in obrtom Ceno pove Ivan Haas, Ptuj. 1354 3

V zakup se vzame majhno posestvo v okolici Maribora. Ponudbe na upravitelj. 1818 2

Krasno posestvo, 36 oralov, arondirano, 1 in pol ure od Maribora v Slov. gor. na glavnem cesti, obstoječe iz hiš za gospodarja, za oskrbnika in viničarja, hlevov ter fundus instrutus se proda prostoročno. Pisane ponudbe na komisiski biro A. Reisman, Maribor, Vojašnitska ul. 6. 1337 2

Lepo majhno posestvo v bližini Maribora se poceni proda ali zamenja za les. Pojasnila daje Franc Vizovič, Nova vas pri Mariboru, Vreclrotova ulica I. 1236 4

Bukovo oglje ter kostanjev les za tanin, javorjev, gabrov, orehov, sploh vse vrste trdleskuje ter prosi cenjene ponudbe Radolf Dergan, trgovec, Laško. 1362 3

V Narodnem domu v Mariboru pri novem gostilničarju Osetu je zoper zbirališče vseh Slovanov bez razlike strank. Prvovrstna hrana in pičače. Vsi časopisi. Sprejemajo se vsak dan novi abonenti na hrano. 1340 5

Lepa viseča petrolejka in velike steklenice za vino ali moč se prodajo. Lekarniška ulica 2.

Kročati in krojačice! Kroje (muštre) izdeluje po poljubnih alikah in po najnovejši modi za dame in gospode Knafelj Alojzij strokovni učitelj za krojačstvo, Ljubljana, Križevniška ulica 2, I. nadstr. 1347 2

Orehe, suhe, letošnje kupuje vsako množino veletrgovina Ed Suppanz v Pristavi. 1350

Sukno za moške in ženske obleke došlo. Dežnikli od 80 D naprej. Velika izbira, najnižje cene v trgovini Franc Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer. 1364

Oglejte si zalogo na novo došlega zimskega blaga za moške in ženske plašče in obleke, pletenih ženskih modernih jopic in žemperjev, izgotovljenih oblek in zimskega perila v vseh velikostih pri F. Starčiću, Maribor, Vetrinjska ulica 15. Velika izbira svilenih in pletenih rut! 1319 2

Sukno

kamgarn in ševjot za moške in ženske obleke, belo, pisano in rujavo platno, cefir, hlačevino, tiska
nino in razno manufakturo kupite najceneje in v velikanski zbirki v novourejeni in prezidani veletrgovini R. STERMECKI, Celje, št. 333. — Ilustrovani cenik za čevlje, klobuke, obleke, perilo, odeje, lasostržnike, britve in tisoče drugih predmetov se pošlje vsakemu zastonji! Vzorce proti odškodnini! — Trgovci engros cene!

Zamenja oljnatih semen!

Nakup deželnih pridelkov

L. BREZOVNIK,

trgovina mešanega blaga

Glavni trg **Vojnik** Glavni trg

Ustanovljena 1897.

Priporoča svojo bogato zalogu manufakture, svilnih robcev, svile za predpasnike, volno za moške in ženske itd. železino, steklo, specerijsko in kolonialno blago. — Postrežba solidna, blago prvorstno, cene zmerne!

Nakup jaje

Nakup mleka

Pepček in Tinček.

Pepček in Tinček iz šole gresta, ter si med potoma nekaj povesta, Pepček Tinetu veselo novico pove, da šel z mamo v trgovino k „Drofeniku“ v Celje“ je.

Po kaj? ga vpraša Tine uljudno, po obleko za birmo, dokler ni še zamudno, ker le tam se da tako poceni kupiti, da zamorem namesto ene dve obleki nositi!

MLINI

najpopolnejši na kamenje in presjalniki za mlenje od prosti do najfinje moke, na ročni ali drugi pogon na silo, gepelj, vodo, motor i. dr. — Več pri Slavko Kvartiču, Celje, Za kresijo št. 16. 1286 4-1

DEŽNIKARNA JOS. VRANJEK

Kralja Petra c. 25 CELJE (Bivša graška mitnica) 12-149

priporoča svojo bogato zalogu dežnikarjev domačega izdelka po najnižjih cenah. Sprejema in izvršuje vsa popravila točno in solidno.

Kostanjeva drva za tanin

kupuje stalno po dnevnih cenah tvrdka

Ernest Marinc, Celje,

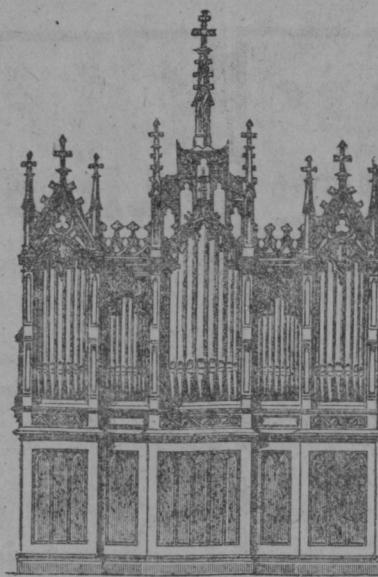
Zrinjsko-Frankopanska ulica št. 4.

Ponudite z dopisnico množino vagonov in nakladalno postajo za dobavo do konca tega leta. Kostanjeva drva morajo biti razzagana na 1 m do 1.20 cm. Posamezna polena ne smejo biti izpod 10 in nad 30 cm debela, lahko so pa grčava in kriva. 1336 6-1

Kdor hoče kupiti zelo poceni

načrte v prodajalne

TISKARNE SV. CIRILA V MARIBORU!

Tvornica orgelj

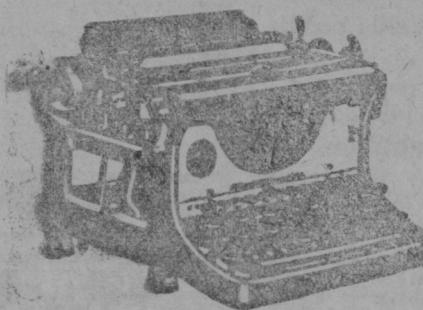
Josip Brandl, Maribor

(ustanovljena 1893)

se priporoča visokočastiti duhovščini in župnjiam za izdelovanje novih orgelj, za nadomestilo manjkajočih sprednjih (prospektnih) piščal, za prestavbo in prenovljenje starih orgelj, za vstavbo novih, lepo zvenečih glasov (registrov) ter za poprave in uglasovanja.

Od leta 1919 izdeluje tvrdka tudi glasovire.

Ponudbe dragovoljno na razpolago.

Najboljše pisalne stroje

Dobavi tudi na mesečne obroke proti jamstvu

THE REX CO.,

Predal 76. LJUBLJANA. Predal 76.

Zahajevite prospekt in ponudbe!

Vremenski preroki.

Ob Vidovem tvoja
če streha se lupi,
opeke ti v Račju
kar hitro si kupi.

Če seno ti z dežem
star Peter poliva,
Opekarna tam v Račju
ti senik pokriva.

Če sveti Flija
ti streho začgal je,
po strešno opeko
te v Račje poslal je.

Generalno zastupstvo ALFA SEPARATOR D.

(A. Penič)

Telefon 24-13 ZAGREB Gundulićeva 66

Največje skladišče vseh

mlekarskih potrebščin.

Separatorji, kante za mleko, maslenke, brzoparni kotli, hladila, sirišče, boje za sir in maslo.

SLADKOR

v kockah po K 58.— kilogram, kristal po K 58.— kilogram in vso špecerijo nudi po najugodnejših cenah tvrdka

Jaš & Lesjak,
Maribor, Solska ulica 2.

Gostilna „Pri zlati kroni“

Maribor, Vetrinjska ulica 12

priporoča izborna prvorstna vina. — Vedno sveža prvorstna kuhinja.

Sobe za tuje. Za zunanje goste z vozovi na razpolago obsežen hlev za konje. Cenjenim gostom zagotavljam najboljšo postrežbo ter prosim za obisk.

Roza Holzknecht,
gostilničarka.

Trgovina z manufakture in špecerijo II

IVÁN SEVER, VELENJE.

Le zadovoljnost k pravi sreči vodi! Zapomni si, nevesta, to resnico, in preden sežeš ženinu v desnico, previdna pri nakupu bale bodil

Blago po nizki ceni, zadnji modi, prodaja na deželo, za Velenje nasproti pošte v bivši dr. Skubčevi trgovcu IVÁN SEVER, znan povsodi.

A to se tiče tudi tebe mati, in tebe žena, ženin, fant, deklin, trgovec, ki kupuje mnogo hkrati štofa, hlačevine, druka, platna in drugo!

• Sem zadovoljen z blagom! vsak poreče in zadovoljnost ključ je do sreče.

Sode

prvorstne izdeluje in dobavlja hitro, solidno in najcenejše mehanična sodarska delavnica

R. Pichler-ja sin, Maribor.

Frančiškanska ulica 11, v meroizkusnem uradu

Iz seboj prinešenega lesa se vsakovrstni sodi takoj izdelujejo. — Popravila hitro in po zmernih cenah.

Opekarna Lajtersberg pri Marboru

gmotno dobrostoječe zastopnike za razpečavanje
izvrstno poznane, pri 1250 stopinj vročine žgane

„Laporit“-opeke

zidne, zarezane, wienerberške, dvojno zarezane in bobraste, za katere trpežnost jamči

100 let!

Ugodni plačilni pogoji.

Trgovci in gostilničarji pozor!**Pristne kranjske klobase**

male à D 575, velike à D 750 razpošilja

M. Urek, Ljubljana, Cankarjevo nebr. 7**Fran Strupi, Celje**

priporoča svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetiljk, ogledal, okvirjev, raznovrstnih šip itd.

Majstorsko in tečna posredba.

„SALONIT“

se izdeluje v vseh poljubnih dimenzijsah in barvah. Dolgoletno jamstvo jamči za izborno kakovost. **Salonit** je za pokrivanje streh in izoliranje sten proti vlagi najboljši material sedanjosti, kateri se uporablja širok cele Evrope.

Proračune, cenike, kataloge in navodila pošilja brezplačno:

„SPLIT“

d. d. za cement Portland, Ljubljana.

Zastopniki se sprejmejo. 750

Izšla je

Blaznikova

VELIKA PRATIKAza navadno leto 1925,
ki ima 365 dni.

VELIKA PRATIKA je najstarejši slovenski kmetijski koledar, koji je bil najbolj vpoljan že od naših pradedov.

Tudi letosna obširna izdaja se odlikuje po bogati vsebinai, zato pride prav vsaki slovenski rodbini.

Dobi se v vseh trgovinah po Sloveniji in stane 5 D. Kjer bi jo ne bilo dobiti, naj se naroči po dopisnici pri

J. Blaznika nasl.
tiskarna in litografski
zavod
Ljubljana, Breg št. 12.

Naložite denar le pr

Ljudski posojilnici v Celju

registrovani združi z neomejeno zavezo

Cankarjeva ulica 4, poleg davkarije

(poprej pri Belem volu)

kjer je najbolj varno naložen in se najviše obrestuje. - Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica.

Jeklene cerkvene zvonove

vlivamo v melodični in ubrani sestavi v teži 140 do 6000 kg. Dobavljamo po želji posamezne zvonove, v dvo, trozvoku itd. Zvonovi so mnogo cenejši in enakovredno nadomestilo za bronaste zvonove. Številna priznanja. Kratki dobavni rok.

Kranjska industr. družba Jesenice-Fužine,
Slovenija.

Denar naložite

na boljše

na lažne

Spodnještajerski ljudski posojilnici r. z. z. n. z.

v Mariboru, Stolna ulica št. 6,

ki obrestuje hranilne vloge po

8% in 10%

ozioroma po dogovoru.

Najstarejši in edini najbolj varen denarni zavod v Ptiju.

Mestna hranilnica - Kreditno društvo.

Stanje vlog okrog 20 milijonov kron!

Sprejema vloge in daje različna posojila pod najugodnejšimi pogoji.

**Zadružna gospodarska banka d. d.,
podružnica v Mariboru.**

V lastni, novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškansko cerkvijo.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje! — Najviše obrestovanje vlog na knjižice in v tek. računu.

Pooblaščeni prodajalec srečk državne razr. loterije.